

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELEVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ
EGYES SZAM FILLÉR. VASARNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 55. SZAM.
1930 MÁRCIUS 7. PÉNTEK.

12 FILLÉR

Baltazár püspök hazaérkezett külföldi utjáról (Tudósítás a 3-ik oldalon.)

A titokzatos akta'lonások ügye a bíróság előtt (Tudósítás a 4-ik oldalon.)

Vita az amnesztia-rendeletéről a képviselőházban

Zsitvay igazságügyminiszter visszautasította a szocialisták állításait. — A kommunisták 590 embert, a fehér-terroristák 287 embert akasztottak fel. — Hazugság az az állítás, mintha nálunk ezek és ezek lennének bebörtönözve.

Budapest, március 7. A képviselőház esütörtöki ülését tíz óra-
kor nyitotta meg Almássy László
elnök. Az elnök bejelenti, hogy
Propper Sándornak és Bródy Ernő-
nének napirend előtti felszólalás-
ra adott engedélyt.

Napirend előtt az első felszólaló
Propper Sándor. A kormányzó ju-
bileuma alkalmából kiadott am-
nesztia-vel foglalkozik. A megje-
lent rendelet értéke szerinte
egyenlő a semmivel. Közel tizen-
egy év óta még mindig túlné-
börtönökben az emberek és világszer-
te bujdosnak az emigránsok, akik-
nek semmi más bűnük nincs, csak
az...

Propper ezt a mondatát már
nem tudja befejezni. A jobboldal,
mint egy ember szakítja félbe köz-
bekiáltásaival.

— Csonkamagyarországot kö-
szönhetjük nekik! — kiáltozzák
kórusban Propper Sándor felé.

Az elnök szakadatlanul csenget
és Propper beszéde végéig nem is
kerül ki kezéből a csengő.

Barabás Samu: Kun Bélának
akar kegyelmet?

Propper Sándor: Ez a rendelet
szégyene a reakciónak és szégyene
az országnak...

Almássy László elnök a sértő
kifejezésért rendreutasítja Prop-
per-t, aki az állandó közbekiáltá-
sok özönében szinte, kiabálva je-
lenti be, hogy az amnesztia-rende-
letet kiengesztelő gesztus helyett
a dolgozók felé irányuló hadüze-
netnek tartja és hogy a szocialis-
ták felveszik a kesztyűt és állják
a harcot.

Ezután Bródy Ernő szólal fel.
A sajtóbüncselekmények speciális
lényegét, a sajtótörvény feladatát
magyarázza és kifogásolja, hogy
az amnesztia nem emlékszik meg
a sajtó utján elkövetett büncsele-
kményekről.

Váry Albert: Vonatkozik a ren-
delet rájuk is.

ZSITVAY TIBOR IGAZSÁG-
ÜGYMINISZTER VÁLASZA

Általános nagy figyelem közben
emelkedett szólásra Zsitvay Tibor
igazságügyminiszter.

— Elsősorban mély sajnálatot
kell kifejeznem — mondotta

az igazságügyminiszter — hogy a
magasztos és fenséges gesztus al-
kalmával... (Nagy zaj a szociá-
listáknál)... olyan hangok hang-
zottak el, amelyek elárulják, hogy
semmi közük nincs a nemzet egye-
teméhez. Olyan ténybeli valótlan-
ságok és ferdtések... (A szociá-
listáknál újra nagy zaj tör ki.)
...hangzottak el, amelyeket most
rögtön meg fogok cáfolni. A ke-
gyelmezés joga nemcsak fenség-
jog, hanem fenséges jog is és ezt
a nemzetet ne méltóztassék meg-
gyanusítani a kegyelem jelleme és
tartama tekintetében. Magyaror-
szág mindig könnyen, sőt könny-
nyelmen bocsátott meg... (Köz-
bekiáltások a szociálistáknál, za-
jok helyeslés a jobboldalon.)

Az amnesztia csak akkor áll
erkölcsi alapon, ha erkölcsi
megújodást jelent és nem
megy túl azon a határon, ame-
lyen túl az ut az erkölcsi meg-
rendüléshez vezet...

Propper Sándor: Igen, ez az
egységspárti álláspont.

Zsitvay Tibor igazságügymi-
niszter: Ez a közbeszólás bizo-
nyítja, hogy szavamból a képvise-
lő ur semmit sem értett meg. Nin-
csen azonban olyan hatalmam,
hogy egyszerű erkölcsi igazságo-
kat megértessek a képviselő urral.

Simon András: Vannak a szí-
nekről.

Zsitvay Tibor: A vad ösztönö-
ket rázabáditani a nemzetre, meg-
bocsáthatatlan cselekedet volna.
Az ösztönök felé megbocsátó cse-
lekedettel kell közeledni, hogy he-
lyes utra tereljük. Bizonyítani ki-
vánom azt, hogy

a megbocsátást sehol olyan
nagy mértékben nem gyako-
rolták, mint nálunk, pedig
egyetlen egy nemzet sem ment
át annyi megpróbáltatáson,
mint a miénk.

Az októberi lázadás...

A miniszter e szavainál nagy
zaj tört ki a szociálisták között.
Kórusban kiáltoznak a miniszter
felé.

Propper Sándor: Hol van Ma-
yer János?

Peyer Károly: Megköszöni ezt
önöknek József főherceg!

Györki Imre: Ül egy pár lázadó

az önök padjaiban is!

Az elnök hosszasan csenget.
Zsitvay Tibor: Sajnálom, de
nem beszélhetek forradalomról az
akkori eseményekkel kapcsolato-
san. (Taps és éljenzés közepén és a
baloldalon.) Mert nem forrada-
lom az, amikor a közakaratot el-
némitja az erőszak. (Helyeslés a
jobboldalon és a közepén.) Ha ez a
szó azonban nem felel meg a kép-
viselő urak felfogásának, akkor
töröljék a parlamenti szótár-
ból ezzel kapcsolatosan az
emigráns szót is. (Nagy taps
és éljenzés a jobboldalon.)

A szélsőbaloldalon a zaj mind-
jobban erősödik, úgy, hogy a mi-
niszter szavai a lármában elvesz-
nek és csak egy-egy mondat töre-
dékét lehet a beszédből megérteni.

Emelt hangon folytatja ezután
Zsitvay Tibor igazságügyminisz-
ter:

— Nem jöttem politikai ábécét
tanítani. (Állandó zaj a szociális-
táknál.) de vannak kérdések, ame-
lyekben ha nem tudunk egytér-
teni, azt kell mondanom, hogy
azok, akik nem értenek egyet, nem
gondolkoznak magyar szellemben.
(Helyeslés és taps a jobboldalon
és a közepén.)

— Az októberi lázadás után
csak közönséges büncselekmények
miatt indult meg az eljárás az
akkor szereplők ellen. (Ujabb ál-
landó zaj a szociálistáknál.)

Peidl Gyula: Követelték, hogy
politikai magatartásukért is in-
ditsanak eljárást.

Györki Imre: Batthyányék
többször követelték az eljárást.

Eszterádyos János: Azokat
nem védi a mentelmi jog, miért
nem indítatnak eljárást?

Zsitvay Tibor: A megbocsátás
szelleme akkor mutatkozott meg
elsőször, amikor a politikai csele-
kedetért nem indítottak semmi-
féle eljárást. (Állandó nagy zaj a
szélsőbaloldalon.)

A TABLA ELŐTT
A SOMOGYI—BACSÓ-ÜGY

— Halottam egy közbeszólást,
amelyet Somogyi és Bacsó gyalá-
zatos meggyilkolásával kapcsola-
tosan tettek. Most nincs ugyan
alkalom rá, hogy erről a kérdés-

ről részletesen nyilatkozzam, de
fel akarom hívni a Ház figyelmét
arra, hogy ebben a gyalázatos
gyilkossági ügyben évek óta folyt
az eljárás és amikor tárcámat át-
vettem incidentaliter érdeklődtem,
hogy mi történt ebben az ügyben?
Megállapítottam, hogy sokáig vi-
tás polgári bíróság hatásköre vég-
re megállapított és akkor utasi-
tást is adtam arra, hogy a legsür-
gösebben, minden körülmények
között le kell folytatni ezt az eljá-
rást, hogy ebben az ügyben elégté-
tel szolgáltatassék. Jelenleg az ügy
az ítélőtáblánál van, a vádtanács
előtti vádkiegészítési indítvány
folytán, (Helyeslés a jobboldalon
és a közepén.)

— A kormányzó megválaszta-
tása óta eddig hét amnesztia-
rendelet adott. Ez a hét amnesztia ren-
délről nagy számban ölelte fel azo-
kat a büncselekmények' ame-
lyeknek nincs politikai vonatko-
zásuk. Pontos számadatokat fogok
felolvasni arra vonatkozóan, hogy
hány kommunista büncselekmény
miatt elítéltül a fogházakban,
mert itt ezekről beszéltek. (Nagy
zaj az asztal baloldalán.)

Peyer Károly: Csak tizenhatan
vannak.

Váry Albert: Nem tizenhatan,
csak tizenketten!

Bethlen István gróf: Akkor
miért beszélnek századról?

Zsitvay Tibor igazságügymi-
niszter: Olvastam az újságokban
tudósításokat, amelyek a főváros
ünnepközgyűlésének egyik ünnep-
rontó incidenséről számoltak be.
(Zaj a szélső baloldalán.)

Propper Sándor: Vállaljuk érte
a felelősséget!

30.972 KOMMUNISTA ÜGYBEN
SZÜNT MEG AZ ELJÁRÁS

Zsitvay Tibor igazságügymi-
niszter: Ott is ezekről beszéltek.
A kommunista büncselekmények
vádoltakkal szemben 30.972-nél
szüntették meg az eljárást.

Györki Imre: Ne tessék félre-
vezetni a zországot, mert büncse-
lekmény hiánya miatt szüntették
meg az eljárást ezeknél.

Zsitvay Tibor igazságügymi-
niszter: Én nem szoktam téves
számadatokat felhozni, én felelős
állásban vagyok. A képviselő urak
sokszor említenek számadatokat,
amelyek viszont nem állanak meg.

Peidl Gyula: Hát hányan vol-
tak ebben az országban kommu-
nisták? Mindenki kommunista
volt?

Bethlen István gróf miniszterel-
nök: Azt a képviselő uraknak job-
ban kell tudniok!

Zsitvay Tibor igazságügymi-
niszter: Mindazok kegyelemben
részesültek, akiknek nem volt ve-
zetőszerepük a kommunizmusban
és a lázadások során főbenjáró
büncselekményt nem követtek el.

Peyer Károly: Vagy beléptek
az egységspártba!

Nagy zaj támad a Ház jobbol-
dalán erre a megjegyzésre.

— Hogy beszélhet ügyet!

kiáltják Peyer felé, akit az elnök rendreutasít.

Kik ülnek még börtönben és miért?

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Azt mondották, hogy százan meg százan ülnek kommunista büncselekmények miatt. Ezzel szemben 14 személyről van szó, akik a kommunizmus alatt elkövetett közönséges büncselekmények miatt ma is fegyházban vannak. Nem szívesen foglalkozom a nevek felsorolásával, azonban miután mindössze 14 névről van szó, felolvashatom a tisztelt Háznak ezek neveit s azt, hogy miért töltik büntetésüket.

— Nem találók gyönyörűséget az adatok felsorolásában, de

amikor világszerte százakról és százakról beszélnek, szükséges annak megállapítása, hogy mindössze 14 kommunista bűnöző van elzárva.

Peyer Károly: Mi majd felolvassuk a másik listát.

— Mi van a butorokkal?! — kiáltják ekkor a középről és a jobb oldalról Peyer Károly felé, aki indulatosan felel:

— Tessék pontos adatokat mondani.

Az elnök figyelmezteti a szociálista képviselőket, hogy szónokuknak felszólalásra adott engedélyt. Azt kérték, hogy miniszteri válasz legyen, a lojalitás is megkívánja tehát, hogy esendben hallgassák meg azt a választ, amelynek megadására olyan nagy súlyt helyeztek.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Közbeküldések hangzottak el arról, hogy az ellenforradalomnak mik voltak a bűnei s mik voltak a bűnei a kommunizmusnak és hogy kik kaptak kegyelmet. A kommunizmus idején elkövetett büncselekmények miatt 30.972 egyén kapott kegyelmet, ezzel szemben az ellenforradalom idején elkövetett büncselekmények miatt mindössze 1368 egyén kapott kegyelmet.

— Nem teszék különbséget sem az egyik, sem a másik fajta bűnözők között. Az elvetemedettségben nem találom mást, mint lealacsonyodást és nem válogatok a bűnözők között, de ne válogasson senki ott, ahol magas kegyelmi tényről van szó. — (Zajos helyeslés a jobboldalon és a közepén.)

Az igazságügyminiszter ezután tovább olvassa a névsort: Löwi Sándor rögtönítélő bíró volt és három egyént ayonlövetett.

Felkiáltások a szociálistáknál: Hányat akasztatott az ellenforradalom?

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Erre is megfelelek.

A kommunisták 590 embert, a fehér-terroristák 287 embert akasztattak.

Bárfay Géza, Puskás Dezső, Vírág Mihály, Molnár József, Fisher Jenő, Tóth László, Tóth Béla és Magyar József kommunisták neveit olvassa fel ezután az igazságügyminiszter, mindegyiknél megjelölve a büncselekményt, amely miatt fegyházban ülnek és végül kérdi, hogy

van-e egyetlen magyar ember, aki amnesztiát követelne községes gyilkosok és rablók részére?

Ki kell jelentenie, hogy nem is fordult elő, hogy magyar képviselő ilyen kérdésben vele tárgyalt volna és amnesztiát szorgalmazott volna közönséges bűnözők számára. A magyar börtönökben összesen 14 kommunista ül. Most, hogy az adatokat felsoroltam, — folytatja emelt hangon a miniszter — ismét kérdezem, hol vannak a százak vagy ezrek? Ott, azok között, akik kegyelmet kaptak.

386 KOMMUNISTA SZÖKEVÉNY VAN ÖSSZESEN.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: A Károlyi-féle lázadással kapcsolatban senki ellen nem indult büntető eljárás, egyedül a kommunista büncselekmények miatt.

A szökevények két csoportra oszt-

hatók: Kommunista büncselekmények miatt szökevény van háromszáz hatvanhat ember. Kun Bélától le egészen a legkisebb terroristáig. — Húszan vannak olyanok, akiket nem bírói ítélet, vagy ügyési vád, hanem a saját lelkiismeretük üldözött a külföldre és akik kintléltük alatt folytatják nemzetgyalázó működésüket. Összesen háromszáznyolcvanhat szökevény van tehát.

Hol vannak azok az ezrek?

Az az állítás, hogy ezrek és ezrek vannak bebörtönözve és a külföldön, leheteti lelkiismeretlen ki jelentés, de aztán, hogy én megadtam a hiteles felvilágosítást, nem lehet más, mint ennek a megboesátó nemzetnek a megrágalmazása.

(Vaharos taps a jobboldalon, zaj a szociáldemokratáknál).

— Nincsen amnesztia? — folytatja a miniszter. — Minden korlátozás nélkül elengedték a büntetését azoknak, akik a kormányzó személye ellen vétettek. Igen is, fenséges és magaslatos ez a gesztus és nagyon rosszul hangzik egy képviselő szájaiból csak eszre párök vádlottait részesítették amnesztiában.

Várnai Dániel: Még rosszabbul hangzik ez az amnesztia szájából.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Nekem nem gyönyörűség az az állás, amelyet betöltök, de a felelősséget vállalom és soha olyat nem fogok tenni, ami nem fér össze meggyőződésemmel (Taps a jobboldalon).

Peyer Károly: Tapsolni, tapsolni! Ez a fegyelem! (Zajos közbeküldések és ellentmondások a jobboldalon). — Hát ez egy parlament? Ez nem parlament!

Várnai Dániel: Miniszterelnöki iroda!

A szociálisták állandó közbeszólásai után az elnök Peyer Károlyt rendreutasítja.

A BÜNÖZŐK 95 SZÁZALÉKÁRA KITERJED AZ AMNESZTIA.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Nem kis büntettek részesültek amnesztiában, mivel az az egy évig terjedő szabadságvesztés kategóriáira is vonatkozik és kiterjed a 92. szakasz alapján vétségekké korrekcionálított büntetésekre is. Az 1926. évben szabadságvesztésbüntetésben részesült 20.659 egyén. Ebből egy évnél hosszabb szabadságvesztés-büntetését kapott: 1039. Átlagosan minden esztendőben 20.000 körül mozog az ilyen elítéltek száma és ugyancsak átlagosan minden esztendőben az egy éven felüli szabadságvesztésbüntetések száma ezret tesz ki. Így tehát meg lehet állapítani, hogy

öt százalék az, amelyre nem terjed ki az amnesztia, mely a többi 95 százalékán épül fel.

Tényleg tehát ezren és ezren kapták vissza szabadságukat, ezer és ezer ember feje felől háru el a veszedelem és ezer és ezer magyar hajlékba tér vissza a kenyérkereső. Ez előtt minden magyar embernek hódolattal kell meghajolnia. (Helyeslés.) Szívesen válaszolok arra is, hogy mennyiben felelős a kormány ezért az amnesztiarendeleter, vagy ezért a „becsapásért“, ahogy ezt az egyik lap az ünneprontással kapcsolatban írta.

— A kormány sohasem játszott az amnesztia kérdésével. Az amnesztiának nincsen erkölcsi jogosultsága, ha az alku tárgyává teszük. Én soha senkivel, a legilletékesebb hivatalos személyeken kívül nem tárgyaltam az amnesztia kérdéséről. A miniszterelnök és helyettese kijelentette, hogy lesz amnesztia, de ettől függetlenül szükség van a szökevények ügyeinek adminisztratív revíziójára, még pedig az egyéni elbírálás alapján. Világosan meg volt tehát szó, amelyet nem lehet az általános amnesztia fogalmkörébe vonni. Az ad-

ministratív intézkedések ügyében pedig a bizottsági tárgyalásokon kifejtetem nézetemet.

Az igazságügyminiszter ezután bemutatta január 2-án kelt rendeletét, amelyben utasítja az ügyészségeket, hogy minden ügyet írjanak össze, amely a külföldön tartózkodó szökevény bűnösökre vonatkozik. Felolvasta még február 13-án kiadott utasítását is.

— Saját elhatározásom alapján — folytatta Zsitvay Tibor — foglalkoztam tehát ezzel a kérdéssel, amelynek végrehajtása már igen előrehaladott stádiumban van.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Különleges feltételek vannak az egyéni kegyelmezés tekintetében, tudniillik, hogy az egyének készsége és hajlandósága lehetővé és erkölcsileg indokoltá tegye a kegyelmezést. A kegyelem nem

lehet paszpartu a bűn folytatására, de nem lehet diadalszékér sem a visszatérésre. A megbocsátás kapuja napról-napra megnyílik, a szeretet nyitja ki, de a kapun csak az léphet ki, aki közeledik a szeretet felé. A kapun két félfrat van, az egyik kint, a másik benn; az egyik bűnbánatról, a másik az állam legfőbb érdekeinek szem előtt tartásáról szól és ezt senki nem hagyhatja figyelmen kívül.

— Ezzel azt hiszem, a felvetett kérdéseket minden tekintetben megvilágítottam.

Nagy éljenzés és taps közben fejezte be felszólalását az igazságügyminiszter, majd az elnök közli, hogy a napirend szerint következik a fővárosi törvényjavaslat részletes vitájának folytatása.

Tirpitz admirális, a buvárharc megindítója meghalt

München, március 6. Tirpitz tengernagy ma reggel a München melletti Ebenhausen-szanatóriumban, 81 éves korában meghalt. A német hadiflotta fejlődése elválaszthatatlan Tirpitz nevével. Még fiatal tőrsziszt korában, 1884-ben kidolgozta a flottaprogramot, melyet az 1900-as flottatörvény meg is valósított. Ily körülmények között magától értetődik, hogy a világháboru kitörésekor ő vette át a flotta főparancsnokságát.

Azok a haditengerészeti műveletek, melyek a világpolitika állására is döntő befolyással voltak, Tirpitz sugalmazására, sőt Tirpitz követelésére történtek. A német haditengerészet s kivált a tengeralattjáró hajók agresszív magatartását, mely miatt Amerika az antant pártjára állt, Tirpitz harcolta ki Németországban az aggodalmaskodókkal szemben. Ellenfelei abban látják az ő elgondolása legnagyobb hibáját, hogy tulbecsülte az U-Bootok támadóképességét és nem számolt azokkal a fegyverekkel, melyekkel

az U-Bootok ellen küzdeni lehet. — Mikor a tévedései nyilvánvalókká lettek, Németországban is egyre többben hibáztatták politikáját s Bethmann Hollweg kancellár is ellene fordult.

Tirpitz követelte a korlátlan tengeralattjáró harc megindítását s minthogy ezt a javaslatát elutasították, 1916-ban benyújtotta lemondását.

A világháboru után újra feltűnt alakja a politikában. Bár a közvélemény benne látta a háborúnak, illetve a háboru elvesztésének egyik legfőbb okozóját, ő váltig kitarított a mellett a nézete mellett, hogy az összeomlás azért következett be, mert a birodalom irányításában a gyávák és túlvátoasak befolyása érvényesült s nem hallgattak ő reá. Legintranszigensebb vezére lett a császárpártnak, mely az új Németországról, a weimari alkotmányról hallani sem akart. 1917-ben Kappal együtt megalapította a Vaterland sparteit.

Veszélyben a makói hagymatermelés

Az Egységspárt értekezlete.

Budapest, március 6. Az Egységspárt tegnap este hét órákor pártértekezletet tartott. Az értekezleten a kormány tagjai közül Bethlen István gróf miniszterelnök, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Vass József, Scitovszky Béla, Zsitvay Tibor, Mayer János, Klebelsberg Kunó kultuszminiszterek vettek részt.

Petrovác György a makói hagymatermelés és a kereskedelem válságos helyzetét ismertette. Felvetette, hogy a termelőknek olcsó, zöld hitelt kell nyújtani. A földmivelésügyi minisztert arra kérte, hogy a mezőhegyesi ménés birtokból szakítson ki egy kis területet és azt adja haszonbérbe a makói hagymakertészeknek.

Mayer János földmivelésügyi miniszter kijelentette, hogy a kormány mindent elkövet, hogy a hagyma termelők súlyos helyzetén segítsen és még áldozatoktól sem riad vissza. Azt azonban nem tudja garantálni, hogy olyan árat fizessenek a termelőknek, mely a termelési költségeket fedezi. A makói hagymatermelőknek nagyrésze haszonbérlet és olyan nagy összegeket fizet a földért, amj szinte példátlan. A bérletnek tehát bérbeadókkal kell érintkezésbe lépni, akik figyelemmel fogják venni a hagymatermelőknek súlyos helyzetét. Ujból hangoztatta, hogy a kormány mindent meg fog tenni, hogy e fontos termelési ágat megmentse.

Moser Ernő a burgonyatermelés tette szavá.

Mayer János kijelentette, hogy a kormány nagyobb összeggel segítette a burgonyatermelést és a jövőben is

kíván ezzel a kérdéssé foglalkozni. Az értekezlet a miniszter válaszát tudomásul vette és ezzel az értekezlet véget is ért. Az értekezletet pártvacsora követte.

ÜNNEPIES KÜLSŐSÉGEK KÖZÖTT ADTA ÁT AZ OLASZ KÖVET A KORMÁNYZÓNAK AZ ANNUNZIATA-REND NAGYKERESZTJÉT.

Budapest, márc. 6. Viktor Emánuel olasz király, mint arról beszámoltunk, Horthy Miklós kormányzóknak a tízéves államfői jubileum alkalmából az Annunziata rend nagykeresztjét adományozta a nyakláncal. Eddig csak uralkodó kapta ezt a rendkívül nagy kitüntetést és csak kivételképp történt, hogy most a kormányzó, — majd előzőleg Mussolini és Gaspari államtitkár is megkapták.

Délben 12 órákor történt meg az átadás. Rendkívül ünnepi külsőségek között adta át Arlotta Mario Olaszország budapesti követe a kormányzóknak a nagy kitüntetést. — Az olasz követ diszbe öltözött és jelen voltak az ünnepélyes aktusnál az olasz követség diszbe öltözött tisztviselői is.

Sodrony ágybetéte

legjobb minőséget készít

Neumann Pártia necra 17

Baltazár püspök visszaérkezett külföldi utjáról

A debreceni pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

Dr Baltazár Dezső püspök tegnap délben a gyorsvonattal érkezett vissza külföldi utjáról. Köz tudomás szerint Baltazár Párisban és Londonban folytatott fontos tárgyalásokat.

Hivei, ismerősei és jóbarátai nagyszámban jelentek meg tegnap délben az állomáson a püspök fogadtatására, mely alkalmából az első osztályú váróterem zsufolásig megtelt előkelőségekkel.

Megjelentek dr Juhász Nagy Sándor főjegyző vezetésével a presbyterek igen nagy számmal, a Templomegyesület nagy hölgyküldöttsége Karai Sándorné vezetésével, az ispotályi egyházzászlóalj tagjai Kessler Lajosné vezetésével, a Bethlen Kata Leánycserkészes csapat Kovács Juliska parancsnoknővel az élükön és Révész Bálint cserkészes csapat Kovács parancsnoknővel. Az előkelőségek között ott láttuk dr Erdős Károly egyetemi tanárt, Dóczy Imre középiskolai felügyelőt, dr Kállay Kálmán lelkészkepzőintézet igazgatóját a theológus ifjuság élén, Karai Sándor kollégiumi igazgatóját, Veress István tanítóképzőintézet igazgatóját, Molnár Ferenc, Bajai Mihály, kolozsvári Kiss László, Siposs Imre, lelkészeket, Kardos Albert igazgatót, Harsányi Gusztáv ny. kuriai bírót, Kondor Kálmánt, dr Tankó Béla egyetemi tanárt, dr Erdős József presbytert és még sok más előkelőséget.

A püspököt az összegyűlt közönség meleg ovációval fogadta.

Elsőnek Molnár Ferenc lelkész köszöntötte a hazatért főpásztort, akihez a következő beszédet intézte:

MOLNÁR FERENC LELKÉS Z ÜDVÖZLŐ BESZÉDE.

Nemzetünk ezeréves történetében mindenkor találkoztunk legendás nagy magyarokkal, akik hol a magyar erő, és vitézség fegyvereit hordozták meg az ámuló világ szeméi előtt, hol a magyar tehetség fénylő bizonyosságait, — vagy a magyar igazság krisztussebeit, vagy az égő magyar honszerelme s az eltiport magyar szabadság begöngyölt zászlait vitték el az árván maradt földről idegen világba, bújdosásba, — egy szer dicsőséggel, máskor könnyhullással, — vagy a magyar gyász és bánat éjfekete fátyolával karjukon járták a nagy világ mérhetetlen útait.

Botond buzogánya bezuzza Bizanc érckapuját „Bécsnek büszke vára nyögte Mátyás bús hadát“ Simonyi óbester lovának patkói Páris külváros uccáinak csendjét verik fel, — nagy Rákóczy lelke az egeket csapkodó tenger haragjában lebegett a Boszporusz partjain, Kossuth apánk lángszava felgyújtotta a hideg angol szíveket, s nagy háboru gyilkos villámai millió hős magyar nevért írták a bús magyar égre. — Horthy Miklós a kéklő Adrián arat fényes diadalt a túlnyomó ellenséges erő felett...

E legendás nagyok útja. — mind valamennyi —, bánatkövel volt kirakya. — de talán egyiké sem úgy, mint s mi püspök urunkké. (Éljenzés). — Mert ő csakugyan az, akinek a nagy s boldog Amerika előbbi elnöke előtt mondta magát: „egy letiport ország gyászfatyolos követe“.

Csodálattal szemléljük évek óta már ezeket az útakat. Örek Kollégium, s sápadt arcu árvák, szegény lelkész-özvegyek, gyászhaborult ország fájó sebeit vitte el, mindenkor magával, — megmutatni a széles világnak, — segít séget és igazságot kérve.

Ez utak még mindig szerencsések voltak és áldással tért vissza közénk, a „gyászfátyolos követ“. Lehet, hogy ennek a legutóbbi útnak most rövidesen lesznek láthatók az eredményei, de mi bizonyosak vagyunk benne, — hogy elkövetkeznek azok is, mert Isten az igazak pártfogója, őriző pásztora és mert csak így lehet kiküzdenni az igazságot: szakadatlan, kitartó munkával. A mi Urunk Jézus Krisztus is így tanított minket: „Kérjétek és megadatik néktek, keressétek és megtaláljátok, zörgessetek és megnyitják néktek“.

Ebben a szent munkában fáradhatatlan a mi püspök urunk (Éljenzés), s mi hisszük, — adja is a nagykegyelmű Isten, — hogy mint hajdan Botond buzogánya megnyitotta Bizanc kapuit, úgy fog megnyitni előbb utóbb a magyar igazság előtt a nagy világ száz lakattal lezárt lelkiismerete is, püspök urunk harangszavára s úgy fog ránk derülni az égi kegyelem is millió magyarok forró sóhajára, hő imádságára... Koronázza Isten püspök urunk sok fáradozását áldással, sikerrel, szegény hazánk javára, minden magyarok boldogságára!

Éljen a mi szeretett és tisztelt püspökünk! (Lelkes éljenzés.)

Molnár Ferenc után Kessler Lajosné üdvözölte néhány kedves, meleg szóval a püspököt az ispotályi egyházzászló nevében és tiszteletük, szeretetük jeléül virágcsokrot nyújtott át.

Karai Sándorné a Templomegyesület nevében mondott üdvözlőt és szintén virággal kedveskedett Baltazár püspöknek. Kovács

Juliska a Bethlen Kata leánycserkészes csapat nevében köszöntötte a püspököt, aki barátságosan megköszönte a virágot s következőket mondta:

BALTAZÁR PÜSPÖK VALASZA

— A szeretetteljes fogadtatás után az első szavam a hálás köszöneté. Ott is éreztem, hogy a jó lelkek nagy tábora imádkozik utam sikeréért az Istenhez, akihez én is egyedül imádkozom és akitől egyedül kaptam nagy dolgaimnak előmenetelét. Amit tettem, hazám iránti kötelességből tettem és nehéz utam eredményeit hazám oltárára teszem fiui hűséggel. (Éljenzés.)

— Nem pártok, nem hatalmak érdekében jártam, szóltam és escelekedtem, hanem egyesegyedül és kizárólag édes magyar hazám érdekében. (Éljenzés.)

— Aki a maga önös érdekét és kisebb jelentőségű érdekeket alája rendeli a haza és a nemzet egyetemes érdekének, annak nem gáncsolni, hanem tisztelni kell az én nehéz utam fáradozásait és ered-

A püspök nyilatkozata utjának céljáról és eredményéről

Dr Baltazár Dezső püspök délután fogadta a hírlapírókat és külföldi tanácskozási utjáról a következőket mondotta:

— Az utam célja Párisban és Londonban most is az volt, hogy az előkelő politikusokkal érintkez-

ményeit, mint ahogy én is tiszteltem bárkinek becsületos törekvéseit. (Éljenzés.) Hazánknak mostani, hihetetlenül súlyos és nehéz helyzetében mindenkinek ott kell a vigyázás és segítség gátján állani és a haza érdekében érvényesíteni minden rendelkezésre álló eszközt. (Ugy van.) Én nekem rendelkezésemre állottak nagy protestáns összeköttetésem és rendelkezésemre állott a nyugati hatalmak társadalmi előtti ismeretes hírem, amelyet az emberi és nemzeti szabadságok, a liberálisizmus és a demokrácia kitarató és bátor szolgálataiban és a szeretet munkájában és munkájával szerzetem magamnak. Ezért ért hihetetlenül nagy megbecsülést, ezért nyíltak meg előttem fényes, hideg és kemény ajtók és ezért sikerült jobb sorsra érdemes hazám iránt a legmagasabb és legilletékesebb körökben a rokonszeny melegét felkölteni. (Éljenzés.) Nem a magam nagyobb uraságáért, hanem hazám boldogulásáért apostoloskodtam és boldog öröm tölti el lelkemet, hogy ezt az én kedves gyülekezetem, a debreceni református egyház társadalmi megértette és elismerésre értékelt. Legyen áldás érte mindnyájunkon.

A lelkes ovációval fogadott beszéd után dr Baltazár Dezső püspök szűkebb kíséretével autóbá tül és hazahajtatott.

ve és nekik felvilágosításokkal szolgálva Magyarország iránt a nagyon elveszett rokonszenyvet igyekeztem visszaszerezni, különösen a külföldi protestánsok segítségével, amit katolikus testvéreinknek is tennők kell a maguk összeköttetésének felhasználásával.

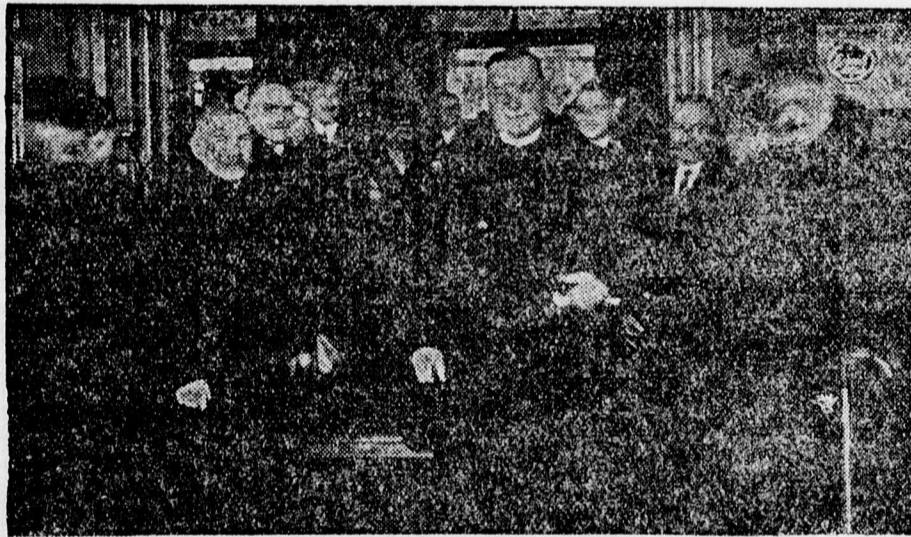
— Nagy szerencsémnek tartom, hogy Párisban a francia kamara külügyi bizottságának egy erre a célra összehívott plenáris ülésén szólhattam hazám érdekében.

— A francia köztársaság elnökénél már előző utam alkalmával akadálytalanul mutatkoztam tisztelegésem elmaradt, mert azt az utat, melyet időközben feltételül állítottak elem, elvi okokból nem kívántam elfogadni.

— Londonban most inkább a konzervatív és liberális vezető politikusokkal tárgyaltam. Az angol Foreign Office-ben (külügyminisztérium) is volt szerencsém előterjeszteni előszóval az ország súlyos helyzetére vonatkozó nézeteimet.

— Nagy fontosságot tulajdonítottak a Rothermere lorddal való találkozásomnak, mert örömmel láttam, hogy referádám hatása alatt felszabadult nemes lelke az alul az elkedvetlenedés alul, amivel mesterségesen akarták érdeklődését a magyar revízió kérdéséről elfordítani. Magyarország számára megbecsülhetetlen érdeklődésnek a visszatérítését bizonyítja, hogy Magyarországon teendő látogatását a jövő év májusára ki látásba helyezte.

— Általában az a benyomásom, hogyha a magyar közéletben a nyugateurópai államok demokratikus és liberális szelleme érvényesülne s megindulna az utódállamokkal egy a határozott revízióját is érintő, gazdasági vonatkozású, őszinte, békés megegyezés folyamata, akkor a nyugateurópai államok rokonszenyve visszatérne hozzánk, ami a dolgok sarkát képező külföldi kölcsön nélkülözhetetlen feltételének látszik.

Baltazár püspök fogadtatása az állomáson.

Cégem jó hírnevével

nem tartom összeegyeztethetőnek, hogy hangzatos reklámokkal alkalmi árusításokat rendezzek.

ÜZLETI ELVEM ALLANDÓAN OLCSON ARUSITANI AKAR KÉSZPÉNZFIZETÉS, VAGY HITELEZÉS MELLETT. ÜGYE-
LEK ARRA NAGYON, HOGY CSAK JÓ MINŐSÉGEKET HOZ-
ZAK FORGALOMBA.

Kérem a t. vásárló közönséget, győződjön meg, hogy bármely cikket, mint

harisnyát, kötött árut, cipőt, férfi és női ruha-
szövetet, vásznat, női kézimunkákat és hozzávaló anyagot stb.

legelőször vásárolja

Benyáts Emil áruházában

DEBRECEN, TISZA-PALOTA.

A titokzatos aktalopások ügye a törvényszék előtt

Ki tünthette el hat forgalmi adó ügynek az aktát. — b Egy magasrangú forg. adóhivatali tisztviselő feleségének kálváriá szerepe a bűnügyben. A pénzügyigazgatóságnak majdnem az egész tisztukára felvonult a főtárgyalásra. A tárgyalást ma reggel folytatják.

Pár évvel ezelőtt nemcsak Debreczenben, de az egész országban óriási szenzációt keltettek azok a visszaélések, amelyek a forgalmi adózás körül pattantak ki.

Annak idején a sajtó is csak tapogatózni mert a visszaéléseknek posványában; ugyanis az illetékes tényezők mereven elzárkóztak mindenemű felvilágosítás elől, így biztositást nem lehetett tudni. A lefolyt idő alatt azután befejezést nyert a nyomozás és a vizsgálat és tegnap a debreceni törvényszék elé került a bűnügy. Most már végre teljes egészében feltárultak a megdöbbentő bűnügy részletei.

A főtárgyalás elnöke dr. Serly Jenő tanácselnök; szavazó bírák: Cs. Sebestyén György s Trásy András. A vádat dr. kövendi Veress Lajos ügyész képviseli, a vádlottak védelmét dr. Lechner József, dr. Révi Nándor, dr. Gábor Jenő és dr. Böszörményi Béla ügyvédek látják el.

A bűnper vádlottai: Nádler Miklósné okleveles tanítónő, a debreceni forgalmi adóhivatal volt helyettes főnökének felesége, dr. Nozdroviczky László pénzügyi segédtitkár, dr. Beregi József ügyvéd, Borsy István magántisztviselő, Melega Ernő magánzó és a jelenleg ismeretlen helyen tartózkodó Bazsek Sámuel. A vád: Közokirathamisítás és megvesztegetés.

Az eltüntetett akták.

A főtárgyalás megnyitása és a vádlottak személyi adatainak számbavétele után Serly tanácselnök felolvassa a hatalmas vádirat hét pontból álló vádjának első pontját, mely szerint dr. Nozdroviczky László hat ügynek az aktáját, melyek a forgalmi adókezelés szempontjából kerültek a pénzügyigazgatósághoz, azért, hogy az illetők javára az adóelfizetés beszámítása megchiúsítsák, átadta Nádler Miklósnának, aki erre őt, a köztük levő bizalmas viszonyt felhasználva, rávette.

Most csak Nozdroviczky László marad bent a teremben és az elnök megkezdi kihallgatását.

— Megértette a vádat?
— Igen.
— Bűnösnek érzi magát?
— Nem érzem magamat bűnösnek! — jelenti ki a vádlott határozott hangon.

A továbbiak folyamán Nozdroviczky elmondja, hogy az említett akták nem voltak a kezei közt. Kijelenti, hogy koholmány az a vád, hogy ő Nádlernek megmutatta a hivatalos aktákat. Az egész vád alaptalan és ő arról semmit nem tud.

Aki megmutatja, hogy az aktákat ellopátja.

Nádler Miklósnéra kerül a sor. Ő is ártatlannak érzi magát.

Elnök: Igaz az, hogy az akták ellopására felbízta Nozdroviczkyt?
— Ez kérem, nem felel meg a valóságnak.

— A Króh-féle akta önnél volt?
— Nem volt nálam.

— Ön azt mondta, hogy megmutatja, hogy ellopátja az aktákat?
— Ezt nem mondtam.

— Ön ezt Beregi ügyvéd előtt beismerte.

— Tessék velem szembesíteni!
— Mióta van ismeretségben Nozdroviczkyval?

— Tíz éve. Beregit még a Felvidékről ismerem.

— Hogy került bele mégis ebbe az ügybe?

— Ezt azoktól tessék megkérdezni, akik ezt csinálták.

— A vallomások mégis terhelők önre!

Itt az asszony sirva fakad és hivatkozik arra, hogy ő, ha tett is volna valamit csak anyagi érdekből tette volna. Már pedig az ura, a fia is jól keresett, neki pénzre nem volt szüksége. De mindjárt ezután az asszony ellentétbe is keveredik önmagával, mert kijelenti, hogy ab-

ban az időben sok árverés volt kifizetve ellene.

— Akkor hát mégis szüksége volt pénzre?! — jegyzi meg az elnök.

Lánczy Gyula pénzügyigazgató kihallgatása következne, de az igazgató orvosi bizonyítványt küldött be, mely szerint ágyban fekvő beteg s így a főtárgyalásra nem tudott eljönni. Mindamelllett csatolt egy részletes nyilatkozatot, melyben hű képét adta a pénzügyigazgatóság kezelési rendjének. Leírta, hogy mikor Nozdroviczky rendszertelen kezelési módjáról értesült, egy tisztviselő ellenőrzése alá osztotta be.

Veress ügyész ezután elállt a pénzügyigazgató kihallgatásától és a bíróság megkezdte Laskay pénzügyi főtanácsos kihallgatását. A főtanácsos az adókönyvek alapján megállapítja, hogy a nevezetes hat ügy aktái kikre voltak szignálva és ennek eredményeképpen kijelenti, hogy egyik akta sem volt Nozdroviczkyre kiosztva.

„Lóporos torony tetején ülnek az urak.”

Szenzációs vallomással szolgált Kóródy István, pénzügyigazgató-helyettes. A tann a következőket mondta el:

— Legelőször én szereztem tudomást a dologról. Egyszer bejött hozzám Hegedüs Arminné és a következőket mondta: „Az urak nem is tudják, hogy mi van itt, hiszen lóporos hordó tetején ülnek.” A továbbiakban elmondta az asszony, hogy tud arról, hogy Króh Vilmosnak, volt sógorának bizonyos aktákat eladásra kínáltak fel. Kértem, hogy mondjon nevetek, de erre nem tudott felelni. — Figyelmeztettem, hogy veszedelmes játékot űz, ha ilyeneket állít, mire megígérte, hogy tíz nap múlva újra eljön.

— Tíz nap múlva tényleg újra nálam volt Hegedüs. En ekkor már bejelentettem az esetet a pénzügyigazgatónak. Hegedüsnek másodszori látogatása alkalmával annyit mondtott, hogy nevetek biztosan most se tud, csak annyit, hogy a dologban benne van valami „Nozdovi” nevű pénzügyi tisztviselő. A Czepléd utcán van valami találka-hely, ott találkozik azokkal az asszonnyal, akik Króhnak az aktákat eladásra kínálta fel. En ekkor beküldtem Nozdroviczkyt, akiben az asszony felismerte az illető fiatalembert. Azt mondta: „Igen, ez az az ur, aki a Czepléd ucca 15. szám alatt találkozik Nádlerrel.” Az asszony nevét Hegedüsnek ekkor még nem említette, de pár nap múlva felkúldött egy cédulát és erre rá volt írva Nádlerné neve.

— En azután jelentettem az esetet a pénzügyigazgató ómentőségének. Ő meg azt közölte velem, hogy éppen előtte való napon mondta neki Lovass Nagy Kálmán pénzügyi titkár, hogy Nádlerné bizonyos szabálytalanságokra akarta rávenni.

Révi védő: A Nozdroviczky szekrényén milyen volt a zár?

Nozdroviczky: Abban az időben rossz volt a zár, úgy, hogy akárki benyúlhatott a szekrényembe.

Kóródy: Ez nem mentesít. Ön tudhatta, hogy ha ezt jelenti, a zárat egy órán belül megcsinálták volna.

Révi: Tetszik tudni egyéb akták eltűnéséről?

Kóródy: Tudok. Ez a Hortobágyi féle eset volt. Ő az irattáskájában hazavitt bizonyos aktákat és ezek többet nem kerültek meg. De ebből a kincstárnak nem származott kára s ezért nem tettem ellene bünvádi feljelentést.

A találkák körül.

Ezután Nádlerné teszi meg észrevételeit a pénzügyigazgató-helyettes vallomására. Kijelenti, hogy az nem felel meg a valóságnak, ahogy Kóródy az ügyet beállítja.

Elnök: De hiszen be van bizonyítva, hogy önök a Czepléd utcán találkoztak.

— Ezt nem tagadom, de ez történetet más célból is. Tessék megbizonyítani, hogy mi ott az aktákkal foglalkoztunk!

Kóródy István még bejelenti, miszerint az eltüntetett aktákat később rekonstruáltak és ekkor körülbelül tízszeres összegű adó jött ki, mint amennyi az eredeti aktákban feltüntetve volt, a hat kereskedő terhére.

Kóródy István vallomására esküt tett.

Bereczky Zsigmond pénzügyi tanácsosnak közvetlen tudomása nincsen az akták eltűnéséről. Neki az osztályvezető jelentette az akták eltűnését. A vádlott az ő osztályában volt, azonban munkátlansága miatt dr. Walter titkár mellé lett beosztva.

Az előadóknál zárt szekrények voltak?

— Igen, de a vádlott azokhoz hozzájutott.

Nozdroviczky: Kérem, én a tanuval hosszú idő óta haragos viszonyban vagyok.

Elnök: Hiszen nem is vallott terhelően!

Bereczky: Kérem, a minősítést a tények önmagukban hordják, tehát személyeskedésről nem lehet szó.

Izgalmas szembesítés.

Bene Gyula, forgalmi adóellenőr a következő tanu. Közvetlen tudomása nincs az akták ellopásáról, de ezzel szemben elmondja, hogy Nádlerné egyszer fent volt nála a hivatalban és kérte, hogy bizonyos aktákat tartson vissza. Azt is mondta, hogy ezt a kérését ne mondja el a férjének, aki a főnöke volt.

Nádlerné igen izgatottan beleszólt: Ez hazugság! Miért nem szólt az uramnak? Önök haragos viszonyban voltak. Egyszer láttam, amikor maga az uram szobájában összeszoritotta az öklét és azt mormogta: „En tönkreteszem azt az embert!”

— Ez a hazugság! — állapítja meg a tanu.

Hegedüs Arminné vallomása.

A vádirat első pontjának koronatanuja kétségkívül Hegedüs Arminné. Hegedüs tanuvallomásában a következőképpen adja elő, hogyan jött rá a szélhámosokra:

— En Nádler Miklósnét soha sem láttam régebben az üzletben. Egyszer forgalmi adóvizsgálatot tartottak nálunk és attól kezdve Nádlerné naponta megjelent nálunk.

— Vásároltam, — szól közbe Nádlerné.

— Ki akartam öngyűségét szolgálni, azonban hirtelen odaugrott férjem, félretolt s így szólt: „Hagyjad csak, a nagyságos asszonyt majd én szolgálom ki”. Ez már gyanus volt nekem. Még inkább gyanus lett a dolog, mikor Nádlerné mindig ezzel jött be az üzletbe: „Itt van Vili!”

Egyéb gyanus körülményeket is észleltem. Hosszu hónapokig egész éjszakánként ott ült Borsi az irodában és dolgozott valamin. Borsi közvetlen Nádlerné feltűnése után kezdett nálunk dolgozni. Azelőtt egyike sem láttam.

Elnök: Nem vásárolni járt oda Nádlerné?

— Egyetlen egyszer akart vásárolni, akkor is csak megnézett egy kabátot. Általában sokáig szokott az üzletben tartózkodni. Egyszer a másik sógorom: Haasz Dezső panaszkodott nekem, hogy egy asszony milyen nagy eret vágott rajta. Azt is beszélte a sógorom, hogy egyszer egy ur megjelent nála azzal, hogy adjon a hűgának üzleti ruhákat varratni. Ő nem adott. Erre az illető ur megjegyzte: „Maga nem tudja, hogy mi van az iróasztalom fenekén!” A sógorom meg így felelt: „Maga is tudja, hogy mi van a táskámban.”

Hegedüs Arminné vallomására a bíróság megeskette.

Mit mond Króh Vilmos?

Króh Vilmos tanuvallomásában már másképpen adja elő a dolgot. Tud róla, hogy az őt érintő iratok is elvesztek, de hogy ki volt a bűnös, nem tudja. Nádlerné, mint kereskedő a vevőjét, régen ismerte, de nagy elfoglaltsága miatt keveset tudott csak vele törődni, ha vásárolni jött be.

Elnök: De hiszen önök barátságban lehettek, hiszen kegyedet Vili-nék szülte.

— Ez kérem nem lehet, hiszen alig érv-kétszer beszéltem vele.

— Hiszen Hegedüs Arminné azt mondta, hogy naponta ott volt az üzletben?

— Nem tudom, honnan vette ezt Hegedüs.

Szembesítés következik ezután, melynek során Króh kijelenti, hogy 21 év óta törekedett arra, hogy sulyt adjon a szavának; őt mindenki szavahihető embernek ismeri és most sem hazudik.

NÁDLERNÉ SZERETTE A „ZENÉT”.

Orosz József vallomásában annyit tud csak előadni, hogy egy alkalommal kapott Nádlernéől levelet, melyben kéri, hogy fiát küldje el hozzá. Ő ennek a kérésnek eleget is tett.

Nádlerné: Igen kérem, hivattam Orosz Barna urat, mert nagyon szépen hegedült és nálam zsúr volt.

Következik Orosz Barna forgalmiadó ellenőr kihallgatása. Orosz elmondja, hogy jó pár évvel ezelőtt Fritz László nevű társával megjelentek Króh Vilmos üzletében és ott egy üzleti könyvben konstalták, hogy olyan bevezetések vannak, amelyek után a forgalmiadó leróva nem lett.

A következő napon kapta azt a bizonyos meghívást Nádlernéől.

Elnök: Önt hegedülni hívták egy zsúrba?

Orosz csodálkozó arccal: Hegedülni? Dehogy! Nádlerné kérte, hogy adjam vissza neki a könyvet, nekem úgy sincs ebből hasznom. Azt is mondta, hogy ez neki 10—12 milliót jelent. En a kérését megtagadtam, mire az asszony kijelentette, hogy akkor a könyvet el fogja lopatni!

Miután ez a beszélgetés négyezernél többet történt, nem tettem az esetről jelentést, de feltettem a könyvet és megörzés végett átadtam Nagy Sándor-nak, aki azután azt elzárta.

Szembesítés következik, úgy Nádlerné, mint Orosz fenntartja vallomását.

Fritz László annyit tud csak előadni, hogy neki a fenti esetet Orosz akkor elbeszélte.

Feldmann Józsefné arról tesz vallomást, hogy Nádlerné egyizben járt nála és valami őket érdeklő iratok megmutatásáért 10 milliót koronát kért. Az iratokra már nem emlékszik, csak arra, hogy azokon a férje aláírása is szerepelt.

Soltész Gábor forgalmi adóellenőr, Radezky Károly pénzügyigazgató helyettes és Varga Endre csak hallomásból tudnak az esetről.

A bíróság felolvassa Rónai Mária vallomását. Rónai Mária egy fűszerüzletben társa volt Nádlernének. Az asszony egy alkalommal említette neki, hogy Nozdroviczky segítségével egy vidéki földbírtokos adó ügyét intézte és azért sok pénzt kapott. — Nozdroviczky ugyan nem járta ki az ő italmérsi engedélyét, de tanácsokkal látta el. Ezért azután Nozdroviczky ha arra vitte útja, be-betért egy pohárka pálinkára, de sohasem fizetett. Hitelbe is vett fűszert, s csak nagy-nehezen fizette ki az árát.

Nagy Sándor forgalmi adóellenőr ugyancsak azt vallja, hogy Orosz Barna elbeszélte neki az esetét Nádlernéval.

Nádlerné: Ha magának elbeszélte, miért nem tett jelentést?

Elnök: Majd a többi tanuktól meg fogja hallani, hogy maga, hogy rimánkodott nekik, hogy ne tegyenek jelentést az ügyről.

Nádlerné: Majd akkor erre is megjelentek.

Magántisztviselők műsoros zárkörű bálja szombaton este 9 órakor az Arany Bikában.

Fellépnek:
a Csokonai
színház tagjai.

A MÁSODIK VÁDPONT.

Ezzel az első vádponttra a bizonyítás véget ért és Serly tanácselnök felolvassa a vádirat második pontját.

Eszerint Nádler Miklósné 1928. év folyamán Hajdúböszörmény és Hajdúnánás között a vonaton Lovass Kálmán pénzügyi fogalmazót arra akarta rávenni, hogy a pénzügyi vizsgálatot úgy vezesse le, hogy abból bizonyos egyének tisztán kerüljenek ki. Ezért Lovassnak négy milliót küldött. — Beregi ügyvéd pedig állítólag erre a ténykedésre rávette Nádlerné.

Nádler Miklósné erre a vádponttra vonatkozólag elismeri, hogy tényleg útazott egyszer a vonaton Lovass Kál-

mánnal. Ő nem akarta megvesztegetni csupán kölcsönről volt közöttük szó. Pár nap múlva kölcsönképpen küldött neki négy milliót, de azt Lovass egy felháborodott levél kíséretében visszautasította.

Beregi József dr. kijelentette, hogy neki sem Hajdúböszörményben, sem Hajdúnánáson ügyfelei nincsenek, tehát ezeknek érdekében ő el sem jár. Nádlernéval soha semmiféle összeköttetésben nem volt.

Ezután az elnök a főtárgyalást félbeszakította. A szenzációs főtárgyalást ma reggel kilenc órakor folytatják és az előreláthatólag még 3-4 napig fog tartani.

Mindenütt megbukott a vörös nap

Csak Bécsben voltak kisebb összeütközések.

Budapest, márc. 6. Csütörtökre ismét „vörös napot” tüzött ki Moszkva és ebből az alkalmából az egész világ minden nagyvárosában készen áll a rendőrség hogy megakadályozza a zavarkeltést, a tüntetéseket. Budapesten semmiféle felvonulástól vagy tüntetéstől nem kell tartani. — a rendőrség azonban itt is teljes permanenciában van, 50 kommunista gyanús embert már napokkal ezelőtt előállítottak a főkapitányságra.

Párisból, Bécsből és Berlinből külön tudósítást küldünk az ottani eseményekről. — Amerikában minden nagyobb városban rendőrség és katonaság szállta meg az utcákat, gyárakat és középületeket.

VEREKEDÉSEK BÉCSBEN.

Bécs, márc. 6. A kommunista munkanélküliek tüntetése eddig program szerint ment végbe és csak kisebb összetűzésekre vezetett. Az első kisebb csoportok délután 10 órakor indultak a Schwarzenberg-terre, ahol a gyülekezés volt. Minden csoport élén magas póznákon táblákat és vörös zászlókat vittek. Kétoldalt rendőrök kísérték a felvonulást, amely lassan haladt előre. Különösen sok volt a tömegben a asszony és a leány. A kommunisták számítása szerint a felvonulásban legalább 10.000 ember vett részt, de más becslés csak 3000 emberre teszi a tömeget. Egyelőre nem volt komoly rendezés.

A parlament előtti térséget rendőrkordon zárta el. Az odavezető utcák torkolatát is. Egy kisebb csoport a város közép-pontja felé akart elmozdítani, — de a rendőrség feltartóztatta és szétszórta. A Mistelbach-kerületből jövő munkanélküli csoport több tagjánál revolvért és boxert foglaltak le.

A külső kerületekben már reggel zavargások voltak. — Brigittenauban kisebb esetepaté volt a kommunista tüntetők és a rendőrök között, amelyek szintén néhány letartóztatással végződtek.

A legnagyobb volt a verekezés Florisdorban, ahol 23 tüntetőt letartóztattak, mert revolvereket is találtak náluk.

Kora délután nagy verekezés

volt az egyetem épülete előtt. A fagyvédő diákok felsorakoztak az oszlopok alján, hogy onnan nézzék a tüntető felvonulást. Mikor a menet odaért, a nacionalista diákok a Deutschland-dalt kezdték énekelni és éltették Schober kancellárt. A menet élén haladó csoportok ezzel nem törődtek és folytatták útjukat, de mikor a felvonulás közepe az egyetemhez ért, kivált belőle egy nagyobb kommunista csoport s odaállt az oszlopok elé, aztán előkerültek a zsebekből a kövek és egyszerre csak közzapor zúdult a diákokra.

A tömeg áttörte a rendőrkordont, több száz munkanélküli kommunista szembeszállt a diákokkal és általános verekezés kezdődött, amelyben mind a két részen többen megsebesültek, de csak könnyebben. A közeli utcákból előtörték a rendőrosztatok és gumimitókkal verték szét a dulakodókat.

Délután egy óratájban helyreállott a rend. Időközben a menet a Szabadság-terre jutott, ahol a rendőrség utasítása szerint szét kellett oszlani.

Csehországban.

Prága, márc. 6. Az eddig beérkezett jelentések szerint a kommunista nap az egész ország területén jelentősebb rendezvényekkel

nélkül folyt le. Az északcsehországi ipari göcekben helyenkint voltak ugyan csoportosulások, de a rendőrség és a csendőrség minden alkalommal közbelépett s szét-

oszlatta a tüntetőket. Egyes kommunista szétárok és képviselők megkísérelték, hogy négyüléseket rendezzenek, de ez a vállalkozásuk meddő maradt.

Berlinben vér folyt

Berlin, márc. 6. Mint eddig beérkezett jelentésekből kitűnik a rendőrségnek úgy a fővárosban, mint a birodalom más részében is sikerült megakadályozni, hogy a kommunista tüntetések katasztrófális lefolyásnak legyenek. Berlinben a rendőrségnek nagy készséggel a város minden részében sikerült szétszórni a tüntetőket anélkül, hogy erősebb rendszabályokhoz kellett volna nyulni. Berlinben a rendőrség mindössze két helyen használta fegyverét, — még pedig a Leipziger Strassen, ahol a rendőrség a nagy tolongás miatt szintén kénytelen volt löfegyverét használni. Itt a tüntetők közül három megsebesültek.

Este 10 órakor összesen 7 polgári személy és 7 rendőrtisztviselő megsebesülését jelentették be.

Az előállítások száma Berlinben 220. A birodalom több más részében is a rendőrség több helyen volt kénytelen löfegyverét és gumimitókat használni. — Halleban az összetűzések során két ember életét veszítette. — Zittauban három rendőrtisztviselő súlyosan megsebesült. A tüntetők vezetői közül 7 embert letartóztattak. — Wittenbergben a rendőrséget a potzdami rendőrség osztagával és a víziőrség embereivel erősítették meg, — hat kommunistát letartóztattak. — Egyiket a tömeg kiszabadította, de a rendőrség rövidesen ismét elfogta. — Königsbergben egy rendőr a csoportosulás feloszlátása közben késszurások következtében megsebesült. — Hamburgban 7 személyt letartóztattak.

köztük egy asszonyt, aki kövekkel dobálta a rendőrséget és egy férfit, aki az egyik rendőrt késszurással a karján megsebesítette.

Három rendőrtisztviselő a tüntetések következtében megsebesült. — Danzigban a rendőrség a város egy pontján kénytelen volt gumimitókat használni a tüntetőkkel szemben, négy rendőrtisztviselő

megsebesült, egy súlyosan.

Berlin, márc. 6. Az est folyamán további tüntetések voltak, — különösen a Leipziger- és Friedrichstrasse sarkán, ahol lövöldözésekre került a sor.

Egy rendőrtisztviselő önvédelemből fegyverét használta és egy tüntetőt súlyosan megsebesített. A Wedding-terén a tömeg két rendőrtisztviselőt vasboxerekkel véresre vert.

A Wolff-iroda értesülése szerint a letartóztatottak száma sokszorosan meghaladja az eddig közlöttet, mert számos letartóztatott a késő esti órákban még nem érkezett be az állomásra.

Londonban.

London, március 6. A mai „munkanélküli nap” eddig minden különösebb incidens nélkül folyt le. — London különböző területeiből tüntetők, vörös lobogók alatt és a kommunista internacionálét énekelve vonultak fel a Tover elé. A rendőrség megakadályozta a tüntetőknek a Lord Major székháza elé vonulását, mire a menet visszafordult. A rendőrséggel csak kisebb összetűzések történtek. Öt ember megsebesült. A rendőrök a tömeget szétszórták. Manchesterben a rendőrség letartóztatott öt kommunistát, kik lázító röpiratokat osztottak. A rendőrséget több száz főnyi tömeg támadta meg, de rövid tumultus után a rendőresapatok elűzték a tüntetőket.

Párisban.

Páris, március 6. A déli órákban a sztrájk-felhívás nagyon kevés követőre talált. Incidensek nem voltak, mindössze három plakátragasztót állítottak elő a városban. Az építőipari vállalkozók és földalatti vállalkozók egyrésze, köztük a földalatti vasutak építő vállalata még tegnap este közölte a munkásokkal, hogy ma nem dolgoznak. Délután néhány magán építő vállalat is elrendelte az építőmunkások szervezését.

ILEANA HERCEGNŐ MEGHIUSULT HÁZASSÁGA.

Bukarest, március 6. A királyi udvar minisztere a következő közleményt tette köze: „Ileana hercegnő egyetértve Mária királynéval és a régens tanácsal, elhatározta, hogy Hofberg gróffal való házasságának érvét nem tartja fenn”.

DEBRECEN ÉS HAJDUMEGYE KÜLDÖTTTSÉGE AZ ÚJ BIHARI FŐISPÁN BEIKTATÁSÁN.

Mint értesülünk, báró Vay László Biharmegye főispánjának mai beiktatására Debrecenből dr. Hadházy Zsigmond főispán, ifj. Dömösdy Imre tb. tanácsnok, főispáni titkár kíséretében jelenik meg. A vármegye részéről Rásó István alispán, Benkő Géza dr. főügysz, Cseke Sándor dr. árvászéki ülnök, a város részéről dr. Vásáry István polgármester, Vargha Elemér dr. polgármesterhelyettesel vesznek részt. A beiktatás Berettyóújfalun fánves külsőségek közt folyik le.

Mauthner

világhírű konyhakerti-, virág- és gazdasági magvak megérkeztek.

Kapható:

Pálffynál, Kossuth u. 7.

Ha Mauthner magvat vet, n m csaiódhat.

A Kereskedelmi és Iparkamara rendes közgyűlést tartott

Kiosztották az 1929. évi ösztöndíjakat és odaítélték a munkásjutalmakat.

A Kereskedelmi és Iparkamara tegnap délután fél 4 órakor tartotta meg rendes közgyűlését, amelyen egy bel- és kültagok, mint a levelező tagok szép számmal jelentek meg.

Sesztina Jenő kamarai elnök megnyitójában meleg szeretettel emlékezett meg a kamara elszakított részéről és érdekeltjeiről.

Hangsúlyozta, hogy a kereskedelem és ipar erélyes tetteket vár a kormányzattól a helyzet megjavítására.

Megnyitóját néhai Kardoss László kamarai beltagot meleg szavakkal parentálta el a kamara főtákar; nemkülönben mély hatást keltett Lélay Lajos kamarai tag tragikus elhalálozásáról szóló bejelentése. A kamara közgyűlése az elhunytak emlékét jegyzőkönyvében örökléte meg és emlékeztetőknek felállással hódolt.

Dr Radó Rezső az elnöki előterjesztéseket adta elő. Jelentést tett arról, hogy a hágai tárgyalások idején a kamarák gróf Bethlen miniszterelnökhöz az újabb megterhelés ellen tiltakozó táviratot intéztek. Bejelentette, hogy a kamarai választások az egész kerületben megtörténtek és közelezen bekövetkezik az új kamara megalakulása.

A közgyűlés nagy elismeréssel emlékezett meg a kamarai ügyosztály nyugalmába vonult főnökéről, dr Fodor Jenő államtitkárról. Erdemeinek elismeréséül a kamara dr Fodor Jenőt örökös levelező taggá választotta meg.

A közgyűlés egyben üdvözölte a kamarai ügyosztály új főnökét, dr Fritz Géza miniszteri tanácsost.

A főtákar beszámolt a kereskedelmi minisztériumban tartott titkári értekezletekről, amelyeket Baross vasminiszternek a nyomdokán dr Bud kereskedelmiügyi miniszter felelevenített. Az értekezletek rendkívül értékesek és azt eredményezték, hogy éppen a debreceni kamara kezdeményezésére minisztertanácsi határozat alapján valamennyi közgazdasági törvény és rendelet megalkotásánál a kamarákat kötelezően meghallgatják.

Ezután megbízta a közgyűlés az elnöki tanácsot az 1930. évi ösztöndíjak és munkásjutalmak pályázati kiírásával.

A kisipari hitelkeret kiszélesítésének ügye élnék érdeklődést keltett. A kamara táviratilag fogja megszüretni ennek az ügynek az elintézését és a hitelkeretnek 10 millió pengőre való feleltetését. Együttal a kamara jegyzőkönyvi köszönetet mondott gróf Hadik Jánosnak, az O. K. T. elnökének a kisipari hitel érdekében kifejtett fáradozásaiért. Tóth Pál, a nyíregyházi ipartestület elnöke, levelező tag egyhangú helyesléstől kísérve tette szavá a kisiparosoknak azt a határozott kívánságát, hogy ezt a kérdést a legsürgősebben meg kell oldani. Együttal felvetette azt az eszmét, hogy a kormánytól kérni kellene, hogy a gyufakölesön már folyósított utolsó részletéből szakítsanak ki erre a célra 10 millió pengőt s a hitelkeret megállapításánál vegyék figyelembe azt a nehéz helyzetet, amelyben a Tiszántul kézműiparosága az 1929. évi fagykár következtében van.

A kiskereskedelmi hitelakciónál a kamara kérni fogja azt az akció életképessé tétele érdekében, hogy a kormány ne csak 10 százalékos garanciát vállaljon, hanem a szükséges tőkét is bocsássa az intézetek rendelkezésére. Bogdán Ferenc kamarai kültag éppen Szabolcs vármegye szempontjából mutatott rá, hogy a szabolcsvármegyei pénzügyintézetknél az akció éppen amint szenvedett hajótörést.

Bejelentette a kamara főtákar, hogy

a Magyar Hetel a folyó év őszén újra megrendezzük. Örömmel tudomásul vette a közgyűlés az Országos Ipartanács újjaalakulását, amelyben a kamarát dr Radó Rezső kamarai főtákar fogja képviselni.

Megállapította a közgyűlés az 1929. évi zárszámadásokat és megadta a felmentvényt a pénzügyi bizottság jelentése alapján az elnöki tanácsnak.

Ezután dr Harsányi Imre ügyvezető titkár előadásában odaítélte a közgyűlés az 1929. évi ösztöndíjakat. Helyszűke miatt csak a főbb ösztöndíjakról emlékezünk meg. Az 1000 pengős Szentkirályi Tivadar emlékére alapított külföldi tanulmányi ösztöndíjat Vargass Miklós kerékgyártósegédnek ítélte oda, az autókároszériagyártás tanulmányozása és elsajátítása céljából. Püspök Zoltán cipész- és csizmadiaségéd 500 pengős ösztöndíjat kapott. Berger Endre lakatossegéd, Katz Endre ékszárész és aranyművessegéd 400-400 pengős ösztöndíjat kapott. Zsirus József, Győri Béla külföldön tartózkodó kereskedősegéd 250-250 pengős ösztöndíjat nyertek. Nandrássy János nyíregyházi kereskedő ifju kapta meg a néhai Tóth Sándor nevet viselő tanulmányi ösztöndíjat. A négy magasabb szakiskolai ösztöndíjról és a több mint 50 vegyes szakiskolai ösztöndíjról, a tandíjmentességi ösztöndíjakról és a munkásjutalmak, valamint a kereskedő alkalmazottak jutalmainak odaítéléséről.

Sesztina Jenő elnök előterjesztésére a kamara kérni fogja a miniszteről azt, hogy az üzletekben kisebb rendű tevékenységi kört betöltő egyének is jutalmat nyerhessenek el hosszabb szolgálat esetén.

Ezután sorra kerültek a különféle aktuális kérdések, mint amilyenek a közüzemek elleni küzdelem, a kézműves ipar fejlesztése érdekében tervezett miniszteri akció megbeszélése. A kézmű ipari munkakiállítás gondolatát a közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta.

Ugyiszintén dr Harsányi Imre ügyvezető referált a társadalombiztosítási bíráskodásról szóló törvényjavaslatról, ahol az érdekeltség a mai ilnöki rendszer tovább fenntartását kívánja.

Dr Diczig Alajos h. titkár előadásában foglalkozott a közgyűlés a vármegyeperzsünét terüvel, amelyet jelenlegi konstrukciójában a mezőgazdasági exporttal foglalkozó államokra nézve a közgyűlés veszedelmesnek tart. Szükségesnek tartja a közgyűlés a kényszerfelszámolási intézmény mielőbbi rendeleti szabályozását. Memorandumot terjeszt elő a közgyűlés Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez a remlámvilágítási és motorhátfásra használt áramok leszállítása érdekében.

Dr Olasz Vilmos h. titkár előterjesztésére az országos vásárok fokozatos visszafelzárása mellett foglalt állást újból a közgyűlés. A Kossuth uccai vásár áthelyezését a Széchenyi uccára a vásároló iparosok és kereskedők érdekeivel szemben állónak minősítette a közgyűlés.

Több fontos kéményseprési szabályozati kérdés lefolyása után dr Diczig Alajos előadásában az adóügyek kerültek sorra, amelyek közül kiemeljük azt, hogy Tóth Pál nyíregyházi ipartestületi elnök, levelező tag javaslatára a közgyűlés a kisiparosoknak forgalmi adó alól teljes mentesítést fogja kérni.

Dr Torda Balázs segédfogalmazó adta elő az elnökségnek a menetrend megjavítása és a jobboldali közlekedés bevezetése érdekében tett előterjesztéseit, melyeket a közgyűlés helyesléssel fogadta.

rai alelnök javaslatára elhatározta, hogy

a budapesti menetjegy-kezdmények tultengésére felhívja a kereskedelmi miniszter ur figyelmét, mert ezek a különféle vásárok, kiállítások a vidék kereskedelmétől és ipartól elvonják a fogyasztókat. Felterjesztést intéz azonban a közgyűlés a hétvégi kedvezményes vasúti jegyeknek az egész országra kiterjedő bevezetése érdekében.

Sesztina Jenő elnök ezután visszapillantást vetett az egész kamarai ciklusra, mint amely ciklus a kamara élet-

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha nálam

„Atlas“ „Atlas patent“ világmárkás kerékpárt vásárol 8 havi részletre. Csak Soltsz, Püspöki p'ota, II. kapu 25. Telefon 12-59.

Ozv. Gara Arnoldné temetése

Őszinte részvét mellett hantolták el a tragikus véget ért fiatal orvosnőt

Délután 4 óra. A katolikus temető csöndes kápolnájában fekszik, világos barna, selymes, fátlyas szem fedőjű koporsójában, ibolyás, hóvirágos, zöld fenyőgalyas ravatalán. A koporsó oldalain a szegyekből vert felirat: „Ozv. Gara Arnoldné szül. dr. Kóródy Mária. Elt 29 évet. Meghalt 1930 március 3-án, Budapestben“. A kápolna szufoláig megtelve, itt az összetört szívű édesanya, mellette a szerető két testvér, távolabb a rokonság és résztvevő szívek fájdalma zokog. A kápolna környéke eközben teljesen megteltek; eljötték az elhunyt nagybátyjának: dr. Kóródy István pénzügyi főtisztviselőnek kollégái, a pénzügyi tisztviselők teljes számban, itt van sógora: dr. Fazakas, egyetemi magántanár és itt van ennek a szerencsétlen, sokat szenvedett, fiatal özvegy asszonynak a temetésén a sok, sok idegen is, akiket a részvét szava ho-

zott el erre a szomorú szertartásra. Kézzel 4 óra után elhelyezik az udvaron levő ravatalra a koporsót és a szertartás szomorúan fájdalmas aktusa, az édesanya, a testvér fel-feltörő zokogása közben folyik.

A kápolnától néhány lépésre távol a mély szájú sir s várja, hogy befogadja lakóját. Az út, mely a sírhoz vezet; rövid, alatta mégis végigvonul agyunkon a szerencsétlen asszony egész tragédiája. És amikor már dühöregnek a nehéz földrögök és feljajdul az ének: Az örök világosság fényeskedjék neki... és olvassuk az édesanya koszorújának szalagját: „Miért hagytál itt?!“ — még a Társadalombiztosító koszorújának szalagját: „Kegyelete jeléül“ — akkor megbocsátja, megérti mindenki ennek a kétszer átszurt szívű, 29 éves, ifju asszonynak tettét... És este 5-kor egy kis sírhant — mindent betakar. (.)

IPARTESTÜLETI ÜGYEK.

A jövő héten lesz az Ipartestület előljárósági gyűlése.

Legutóbb tartotta a lakatos és társzakkamák választmányja tisztújítót közgyűlést. Bihari Gábor nyitotta meg a gyűlést, melyen a tagok nagyszámban jelentek meg. Huszonkilenc tag vett részt.

A gyűlés mindvégig példás rendben folyt le s a választások is egyhangúlag történtek. Szakosztályi elnöké Bihari Gábor eddigi elnök, törvényhatósági bizottsági tag választott meg, aki már több esetben állott a szakma választmányának az élén s eddigi agilis ipari érdekeket szem előtt tartó munkássága a választmány tagjainak teljes elismerésével találkozott.

Másik előljárósági tag választása került ezután sorra. Rendes taggá Patáky József géplakatos, autószerelőmester választott meg. Póttagok lettek: Sajtos János és Csukás Lajos. A többi tisztségek betöltése s a választmány megalakulása után a gyűlés fél-négy óra után ért véget. A gyűlésen az Ipartestület képviselőjében Jándy Ferenc helyettes jegyző jelent meg.

Legutóbbi számunkban hírt adtunk arról, hogy az Ipartestület előljárósági gyűlése a hét folyamán lesz megtartva. Közbejött akadályok miatt azonban az Ipartestület szokásos hó eleji gyűlése a jövő héten lesz megtartva, melven mint jeleztük, több rendkívül fontos ügy kerül tárgyalásra.

Új kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból!

10%

kedvezményt olesó éttermi árainkból (menü kivéve, melyekben van az UJSAG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park-szálloda Budapest

szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával. — (Nincs kocsiköltsége.)

Dr Verzár Frigyes egyetemi tanár érdekes előadása amerikai tapasztalatairól

LEGNAGYOBB BAJ AZ ELLENSÉGES PROPAGANDA. —
VAJMI KEVESEB TUDNAK RÓLUNK, KULTURÁLIS HALADÁSUNKRÓL,
PEDIG ÉPPEM SEMMIT.

Dr Verzár Frigyes egyetemi tanár, aki a múlt évben mintegy 30 egyesült-államokbeli egyetemen tartott tudományos előadást és ez alkalommal egyúttal Magyarország érdekében rendkívül értékes és erős hatású propagandát is fejtett ki, amerikai élményeiről most tartotta meg harmadik előadását, ezúttal a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében, ahol nagyszámu és előkelő közönség jelent meg, hogy a tudós nagyon értékes megfigyeléseit meghallgassák.

Az előadás teljesen új szempontokból, mélyen járó pszichológiával mutatta be az amerikai ember gondolkodás módját, érzésvilágát, az első skót településtől kezdve a mai modern amerikai üzletember típusáig.

Rámutatott arra, hogy a nagy fővárosokon kívül az Egyesült-Államok legtöbb vidéki városában ma is olyan primitív az élet, mint valamelyik alföldi kisebb városban.

Elmondotta, hogy az amerikai ember két közcélért áldoz legszívesebben és valóban fejedelmi módon, az egyik a vallás, a másik a tudomány. Egyházak, templomok, egyetemek, kutatóintézetek soha sem az állam pénzén épülnek, hanem magánosok adakozásából. És csak legújában állított fel az állam egy-két egyetemet.

Érdekesen mutatta be az amerikai középosztálybeli ember háztartását, ahol a férj és feleség is kereső, ahol a gyermekeket reggel az iskola autóbussza viszi el az iskolába, ott ellátásban is részesülnek és ugyanaz az autóbussz viszi haza őket délután 5 órakor.

Ismertette dr Verzár Frigyes az amerikai faji ellentéteket, fejtegette a négerkérdést, amely csak a déli államokban számottevő, a beköltözöttek helyzetét és rámutatott arra is, hogy a bevándorolt magyarság a magyar lelkes kar önzetlen és áldozatos buzgókodása ellenére is lassanként el fog merülni a nagy angol-szász tengerben. A második generáció már egyáltalán nem tud magyarul és az is előfordul, hogy a szülők nem értik meg a gyermekek szavát.

A magyarságról való felfogása az átlag-amerikainak nem valami kedvező. A legtöbb magyar odakint műhelyekben, bányákban dolgozik és a kulturális életben kevés részt vesz. Az intelligens magyarság pedig — akárcsak idehaza — több pártra oszlik és ezek a pártok folyton támadják egymást. Nincs meg az az összetartás, amely például a külföldre szakadt angolokat, vagy amerikaiakat annyira jellemzi. A magyarok vagyoni helyzete sem olyan, hogy egy országban, ahol a pénz olyan nagy szerepet játszik, valami különösebb pozíciót tudtak volna teremteni maguknak.

Legnagyobb baj azonban a közvetett ellenséges propaganda, az ottani nagy újságokban. Ami szép dolog történik Magyarországon, arról nem írnak, ellenben valami sajátos tendenciával az elszomorító magyarországi eseményeket kiszínezve írják meg, sőt határozottan gúnyos, irónikus hangon úgy szoktak írni Magyarországról, mint valami Balkán-államról.

Elmondta Verzár, hogy előfordult egy banketten, hogy a mellette ülő egyetemi rektornak elmondotta, miszerint a háború óta Magyarország három új vidéki egyetemet fejlesztett ki és 5000 tantermet épített fel iskolai célokra. Másnap előadása meakezdésekor

az egyetem rektora felkérte őt, hogy a tudományos előadás előtt azokat a dolgokat, melyeket előző napon a féléhár asztalnál elmondott, ismétlje meg, mert azok egészen meglepő dolgok és ő előtte is Magyarországot teljesen más világításba helyezték.

Azóta soha nem mulasztotta el Verzár Frigyes, hogy előadásába bele ne szője a magyar kulturális haladásnak a tényezőit és meggyőződése az, hogy csak ezeknek a kulturális tényeknek az

Hétfőn reggel a ref. egyház minden választó tagja jelenjen meg a Nagytemplomban

Ekkor lesz a főgondnok-választás. — A választók túlnyomó nagy többsége Vásáry polgár mester mellett foglal állást.

A küszöbön álló főgondnok választás a református egyház hívei között egyre szélesebb hullámokat ver, annak ellenére, hogy minden józang gondolkodású és az egyházat szerető református embernek az a vágya, hogy az új főgondnokot közfelkiáltással válasszák meg, mert ezt tartják méltónak a debreceni református egyház erejéhez és öntudatához. Mindenki előtt világosan áll következő napok eredménye, mindenki tudja, hogy ha a tízezer választó szavazatát kelle-ne is összeszámolni, akkor sem akadna közöttük száznál több, aki nem Vásáry Istvánra szavaz, mégis a nagy református tömegekben az az óhaj az irányadó, hogy ha azt akarja a debreceni egyház, hogy az egész országnak szellemi irányító központja legyen, akkor meg kell mutatnia, milyen egyesült erővel és egy akarral tud fellépni ilyen fontos eseményeknél, mint a főgondnok-választás.

A dr Vásáry István polgármester főgondnokká választása érdekében megszerveződött tábort a tíz egyházrészben külön-külön folytatja a maga akcióját, tehát tíz egymás mellett működő, külön szervezet alakult a tíz egyházrészben s mintegy négyszázötvenöt száz presbiter és egyházi részben tanácsos lépett akcióba, hogy a választást minél imponansabbá tegyék. Kifejezetten célul tűzték ki azt, hogy minél hatalmasabb tömeg mozduljon meg dr Vásáry István főgondnok mellett.

A választás intézői minden szavazó egyháztagnhoz felhívást bo-

erős hangoztatásával lehet külföldön, különösen az angol-szász fajta előtt Magyarországról kedvező véleményt teremteni. Mert ők, akik a nemzetiségek beolvadásának a hívei, a mi Trianon által okozott keserves nemzetiségi helyzetünket nem is értik meg és csak az-al lehet őket meggyőzni, ha azt mondjuk, hogy itt egy ezeréves kulturterületet szakítottak szét és helyezték kulturálatlan népek uralma alá.

Dr Verzár Frigyes előadására kitűzött idő már régen letelt, de a közönség még újabb tetszésnyilvánításokkal kérte és kívánta, hogy folytassa előadását, ughogy a tudós professzor a késő esti órákig a figyelmet mindvégig lekötő és szellemes megjegyzésekkel élénkített előadása este félkilenc óráig tartott, melyet vetített képekkel is illusztrált.

A közönség hálás ovációval és zajos tapsal köszönte meg dr Verzár Frigyes értékes és érdekes előadását.

csátanak ki, melyben közlik, hogy hol kell szavaznia. Ez a felhívás az elején közli a választóval, hogy ő melyik egyházrészben és hol, melyik uccában levő szavazóhelyiségben szavaz majd hétfőn.

A választási eljárás két részből áll és pedig:

1. Hétfőn reggel 8 órakor a Nagytemplomban gyülekeznek össze a választók és határoznak afelett, hogy közfelkiáltással, vagy szavazással akarnak-e dönteni a főgondnoki tisztség betöltése tekintetében.

2. Ha szavazással kívánnak dönteni, akkor kezdődik a választási eljárás második része, a tíz egyházrészben a szavazás megejtése.

Eppen ezért a választás intézősége arra kér mindenkit, hogy hétfőn reggel 8 órakor az egyház minden tagja jelenjék meg a Nagytemplomban.

mert ekkor döntik el minden valószínűség szerint egyhangú közfelkiáltással, hogy a főgondnok dr Vásáry István polgármester legyen.

Viszont, ha szavazásra kerül a sor, akkor is

senki se sajnálja a fáradságot és jelenjék meg a szavazóbúrnák előtt, hogy Vásáry István polgármesterre leadja szavazatát.

A szavazás módja nagyon egyszerű. Tessék a dr Vásáry István polgármester nevét tartalmazó szavazólapot összehajtani és az elnöknek átadni.

Dr Vásáry István polgármester

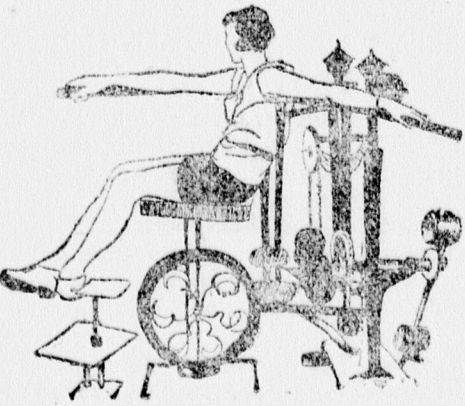
Mesterséges napfény alatt (Quarz) svéd és dán gyógytorna és játékok.

Falusy Margit okl. testnevelési tanárnő vezetése és orvosi felügyelet mellett. Rosszul, gyengén felelt, vérszegény, ferdegerincű gyermekeknek, — valamint egészségeseknek.

Erdő-csoportok szerint összeállított órák.

Minden időben meleg és napsütés. Jelentkezni lehet Therapia gyógyintézetben délelőtt 9—12 és délután 3—6-ig. Telefon: 980.

Füvészkerti ucca 4. szám.
Díjak olcsók.

egyházi főgondnokká választása mellett nemcsak az egyház vezető tényezői foglaltak állást, hanem nagy megértéssel tömörült jelöltsége mellett már a hívek és választók óriási többsége is, akik a mult hagyományait követve, azt kívánják, hogy az egyház főgondnoki székébe a város polgármestere üljön.

Kérünk titeket Atyánkfiai, hogy „mindnyájan ugyanazt szóljátok és ne legyenek ti köztetek meghasonlások, de legyenek egybe kötöttetek egy akarat és egy értelem által“ (1. Korinthus 1:10).

Egészen bizonyos, hogy az utolsó órákban Debrecen református társadalmának józan, böles gondolkodása urrá lesz a néhány ünneprontó akarnokságán és biztosítják az egyház tekintélyéhez méltó egyhangú, közfelkiáltásos választást.

Dr FAZAKAS SÁNDOR EGYETEMI MAGANTANÁRT A KORMÁNYZÓ KITÜNTETTE.

A debreceni Tisza-egyetem orvosi karának egyik szeretetreméltó és rendkívül nagy tudású tagját szép kitüntetés érte.

Ugyanis, mint Budapestről értesülünk, Horthy Miklós kormányzó tíz éves jubileuma alkalmából dr Fazakas Sándor egyetemi magántanárt, szemklinikai adjunktust értékes közéleti működéséért dícsérő elismerésben részesítette.

A magas kitüntetés ugy a klinikán Fazakas Sándor dr kollégái körében, mint Debrecen város intelligens rétegeiben is általános örömet keltett és nagyon sokan melegen üdvözölték Fazakast, aki működésével megérdemelte a magas kitüntetést.

Az egyetemi ifjuság sakkversenye

Az egyetemi ifjuság az idén az edigiéknél is nagyobb méretekben rendezte meg sakkversenyét, melynek lebonyolításával Tóth Ervin bh-t bízta meg.

Már 11 órakor zsufolásig megtelt az Egyetemi Kör belső helyisége a nevezettek és érdeklődők nagy számával. Előzetesen a sorolások és megbeszélések folytak, majd rövid idő múlva megérkezett dr Hankiss János e. i. dékán, a verseny védnöke, aki hosszabb beszéd keretében fejtegette a sakkverseny jelentőségét, különösen kiemelve, hogy a mai élet embere minél sokoldalubb, minél több szellemi pluszsal rendelkezik, annál inkább képes helyét megállni. A sakkverseny ennek a célnak a szolgálatában áll.

Ezután Kiss László IV. bh. az Egyetemi Kör elnöke intézett néhány szót a jelenlevőkhez, kérte, hogy tartsák tiszteletben a felolvasott versenyszabályokat s végül megemlítette, hogy a kör nagyobb összeggel fog hozzájárulni a helyezettnek jutalmazására. Balogh Ferenc th. kérte a nevezettek lezárását, minek megtörténte után a jelölteket négyes osztályba sorozták. A verseny egész hónapban tart és érdekesebb mozzanatairól ezután is tájékoztatni fogjuk a közönséget. Nevezéseket az összes fakultásbeli hallgatók szép számmal adták be s így az „Egyetem bajnoka 1930.“ cím teljesen reális lesz.

— Szalacsy Rácz Imre legújabb könyve a „Magyar sors“, mely minden könyvkereskedésben kapható.

A Kollégiumi Diákszövetség márciusi összejövetele

Ünnepelték a kormányzót jubileuma alkalmából.

A ref. Kollégiumi Diákszövetség márciusi összejövetelének bensőséges ünnepi dísz adott az a körülmény, hogy a szövetség 10 éves országolása alkalmából ünnepelésben részesítette Magyarország kormányzóját, aki a szövetség fővédnöke és az ősi alma maternek egykoron diákja volt. Dr. Magoss György elnök lelkes szavakkal emlékezett meg erről és az igen nagyszámban megjelent tagok lelkesen ünnepelték a Nagy Urat.

Változatos és gazdag volt a program, aminek egyes részeit dr. Nagy János ügyvéd, a szövetség titkára konferálta be. Dr. Veress István tanítóképzőintézet igazgatója szemelvényekben ismertette a preparandisták mai coetus életének romantikáját, mely bizonyítja, hogy a prepák is hűen ápolják a régi diák hagyományokat. „Törekvés” és „Tiszavirág” című diák lapokat szerkesztenek, melyek telve vannak humoros diák-történetekkel.

Dr. Nagy Sándor kollégiumi vallásánár néhai Tóth József professzorról olvasott fel mindvégig élénk derűtséget keltő novellát. — A sárospataki diákszövetség debreceni tagjai élükön Kazinczy Gábor és dr. Harsányi Gusztáv kuriai bírákkal nagy számban résztvettek a baráti összejövetelen és felolvasták az országos elnöknek Kazinczy Lajos aradi vértanu fellett tartott mélyreható és tanulságos beszédét. — Dr. Harsányi Gusztáv meleg szavakkal köszöntö meg azt a barátságos fogadtatást, amit a sárospataki diákszövetség tapasztalt a kollégiumi diákszö-

vetség részéről és szeretettel köszöntötte fel dr. Magoss György elnököt és meghívta a szövetség minden egyes tagját a pataki diákoknak április 9-én Debreczenben tartandó barátságos összejövetelére.

Dr. Bertók Lajos tanár a törvényt tanító Madarász Dobrosi Jánosnak professzori hivatalától való humoros megszabadulásának krónikáját olvasta fel.

Dr. Nagy János titkár örömmel jelentette, hogy a szövetség egyik tagja, Debreczeni János bányamérnök előadásokat tart Magyarországról a külföldön és egy legutóbbi ilyen előadásáról szóló angol hírlap dícsérő kritikáját ismertette.

Dr. Nagy Sándor vallásánár indítványára a szövetség nagy lelkesedéssel határozta el, hogy a pataki kollégium volt diákját, a debreceni diákszövetség lelkes megalapítóját a nyugalomba vonult S. Szabó József főigazgató közelgő nevenapja alkalmából levélben fogja üdvözölni. — Kálmán Dezső ny. esperes egy, a Bach-korszakból való, szellemes adoma kapcsán köszöntötte fel a szövetséget létrehozót.

Az igen nagy számban megjelent tagok a felejthetetlenül kedves régi diákélmények hangulatos emlékével távoztak az esti órákban a baráti összejövetelről.

Megjelentek közül az alábbiak nevét jegyeztük fel:

Dr. Magoss György, dr. Vásáry István, Kazinczy Gábor, Harsányi Gusztáv, dr. vitéz Bessenyei Lajos, dr. Nagy Sándor, dr. Bacsó Jenő, dr. Bacsó Dezső, Karay Sán-

dor, Horváth József, Agárdy Lajos, Győry Lajos, Mezey Béla, dr. Osváth Ödön, Kornya Sándor, dr. Birta István, Váry Szalay Gábor, Zsigó Kálmán, dr. Kuthy Sándor, dr. Nagy János, dr. Vadon Miklós, Lajos Béla, dr. Radetzky László, dr. Veress István, Bertók Lajos, dr. Szentpáli Zsigmond, vitéz Somogyi Rezső, dr. Csire János, Szabó József, dr. Csikesz Sándor, dr. Kardoss Albert, dr. Orosz István,

Ormós Lajos, Jakucs István, Nagy Lajos, Nagy Márton, dr. Dóczy Imre, dr. Baresay Gergely, dr. Soós Jenő, Nyáry Béla, Tóth Aurél, Debreczeni Jenő, T. Varga Lajos, Koós Zsigmond, Kálmán Dezső, vitéz Tóth Béla, Jámbor Lajos, dr. Szabó Márton, Vargha Béla, dr. Budaházi Bruckner Ernő, vitéz Váry Sándor, dr. Lusztig József, Varga Endre, Nagy Sándor, Baja Mihály.

Felbontották a Világítási Vállalat 3 és félmillió kölcsönére vonatkozó ajánlatot

Tegnap délelőtt dr. Vásáry István polgármester Ary Lajos főszámvevő és a bankigazgatók jelenlétében felbontotta azt az ajánlatot, melyet a Magyar Általános Hitelbank, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Lejáratoló és Pénzváltó Bank együttesen nyújtottak be a város-hoz a Világítási Vállalat három és félmillió nagy beruházási kölcsönének folyósítására vonatkozólag.

Debrecen város törvényhatóságának március 20-ig nyilatkoznia kell, hogy a kölcsön feltételeit elfogadják-e és a három és félmilliót felveszik-e.

A függőkölcsön 1931 április 1-én fizetendő vissza. A hitelt nyújtó intézetek saját maguk döntenek abban a tekintetben, hogy külföldi pénznemben, vagy pengőben folyósítják-e a kölcsönt, melynek biztosítására váltót ad a város. Ezt a váltót dr. Vásáry István polgármester becsátja ki és a Világítási Vállalat írja alá, mint elfogadó.

A kamattételek a következők: Folyósítási jutalék — akár valútában, akár pengőben történik a

kifizetés — egy százalék, amely egy összegben előre fizetendő a folyósítás alkalmával.

Ha külföldi pénznemben történik a kölcsönnyújtás, akkor a város a Nemzeti Bank hivatalos kamatlába felett egy százalékot, de minimálisan hét (7) százalékot, ha pedig pengőben adják a kölcsönt, akkor a ráta felett 2 százalékot, de legkevesebbet 8 százalékot tartozik kamat fejében fizetni.

Dr. Vásáry István behatóan áttanulmányozta a kölcsönajánlatot, megvitatta annak egyes részleteit Ary Lajos főszámvevővel és arra az elhatározásra jutott, hogy a hitelt ajánlóktól bizonyos módosítást kíván a feltételeken. Ezeket a kívánásokat a polgármester írásban is közli a bankokkal és ha a válaszuk beérkezik, akkor azonnal a jog- és pénzügyi bizottság elé kerül az ügy, majd a kisgyűlés elé kerül az ügy, majd a kisgyűlés és a közgyűlés dönt a kölcsön felvétele tárgyában.

A három és félmillió pengőt teljes egészében a Világítási Vállalat a saját céljaira használja fel, úgy, amint erre a tavalyi egyik közgyűlésen határozatot hoztak.

Hideg a vasláb, de meleg a szív

— Regény —

Írta: Péterfia József

(44)

— Aha, báró Lövenstein Egon már nem utazhat úgy, mint aszégény Bérci Egon.

— Nem bizony. En megváltom a vasuti jegyeket előre, a báró ur számára I. osztályt. A bóröndről gondoskodom, a fogatot előparancsolom. Budapestben a „Hungáriá”-ban szállunk meg. Két szobás apartament. És a többi, ahogy már ez szokás.

— Jól van no, intezze Jean, ahogy szokta. Nem bánom, legalább nem megyek egyedül.

Robogott a bécsi gyors Budapest felé. Háborus közlekedés volt. Győrben sokat állott a vonat. Egon leszállt és a Perronon fel és alá sétált. Mosolygott magában, hogy Jean is leugrott a kocsiból. Kísérte, mintha árnyéka volna. — Jól beleszokott az öreg ezekbe a komédiákba, gondolta.

Az állomásépület telve volt utasokkal. Sok szabadságos katona közöttük. Az egyik háromszor is elment Egon mellett, és egyszerre csak kitérő örömmel odaszólt:

— Önkéntes ur Bérci!

Egon is ráismert a katonára:

— Kovács István, az én volt szakaszomtól. Adjon Isten komám!

— Adjon Isten önkéntes ur! Csak mustalgatom itt magamnak. El se akartam hinni, hogy ez a fájín ur az a szakaszvezető, akivel annyit szenvedtünk odakint. Csak hogy hazaságította az Uristen. De hogy került haza az önkéntes ur, hiszen megsebesült és fogságba esett, mikor ott kint vótunk a felderítésen patrujban.

— Tudja Kovács komám, ott hagytam a féllábamat, aztán már a muszkának sem kellett. A csonka-béna hadifoglyokat kicserélik. Engem is hazaeresztettek.

— Nicsak, észre se vettem, ambátor setzoltam magamnak, hogy a járása nem olyan mint rígen. Dehát így első nízire nem lehet észrevenni semmit.

— Hát tudja, olyan rugóra járó mulábam van. Palástoljuk a hibát, amennyire lehet.

— Hej, mondtam én akkor az önkéntes urnak, hogy behozzuk a drótok közzül, de hát nem engedte. Ha idejében a szanitécek, meg az orvosok kezébe kerül, nem érte volna olyan nagy baj, mint így.

— Hja igen, akkor éjszaka, mikor patrujba mentünk, maga is velünk volt.

— Hát persze. Hiszen nekem adta az önkéntes ur a jelentést, hogy ha török, ha szakad vigyem be a századparancsnokságra. Azír kaptam ezt a két krumpli-virágot ide az állam alá.

— Most látom, hogy káplár lett.

— Abbizony. Meg egy kis ezüstöt is kaptam akkor. Fene nagyra vótak azzal a jelentéssel. Valami hasznát vehették a divíziónál, mert másnap szítágyuzták a muszka-állásokat. Gondolom az önkéntes ur is kapott valami illendő kitüntetést.

— Igen kaptam, egy nehéz, komisz vaslábát, amit cipelhettem volna életem fogytáig, ha közbe nem jön egy kis örökség és hozzá nem jutok ehez a rendesebb mulábbhoz.

— Emán nagy igazságtalanság. — Hej mondtam én, amit mondtam. Rettentően fáj nekünk, hogy ott kellett hagyni az önkéntes urat sebesülten. Balog Ferkó, a szakaszvezetőnk akkor éjszaka, mikor befelhőzött az ég, írte ment az önkéntes urért. Aszondta hogy nem hagyja nyugton a lelkiismeret. Ment hasmánt vagy tíz lépést, de leszedték az oroszok. A nyakába kapott két golyót. Azóta kiszuperálták. Mindig félre tartja a fejét.

— Ezt nem is tudtam. De mondja csak, hova valósi az a Balog Ferkó? — kérdezte Egon.

— Ide nem messze, Pizskére. Ott van nekik egy kis vityilójuk a faluszílen.

Egon szivarral kínálta meg Kovács Istvánt. Ez meg így folytatta szavait:

— Ha nem sérténem meg önkéntes urat, térjünk be egy pohár italra.

— Szívesen Kovács István. Ugyis sokáig áll a vonatom.

Kovács István természetesen a III. osztályu „resti” felé vette útját. — Egon vele ment. Jean, a főkomornyik megint nyomában volt és megrökönyödve látta, hogy hova indul a gazdája. Meg nem állotta, hogy ne figyelmeztesse:

— Aber Herr Baron, ez dritte Klasse. Ide csak nem megyünk be.

— Jöjjön csak maga is Jean velünk. — Nem esik le az arany-gyűrű az ujjunkról. Ha jó volt Kovács István társasága a harc-téren majdnem egy esztendeig, akkor jó most is.

Letelepedtek egy asztalhoz. Kovács István nem értette, hogy mit beszél Egon és Jean, a komornyik, hát megkérdezte:

— Mit akar ez a német.

— Semmit, semmit! Velem utazik, aztán valamit kérdezett.

Kovács István bort rendelt. A pincér kihozta az italt és mindjárt bement a pénzt.

Egon kiakarta fizetni, de Kovács István büszkén mondta:

— Önkéntes ur, azt már nem. En rendeltem ki, én fizetem.

Egon jót mulatott az eseten. Kovács István aztán magyarázni kezdte, hogy most szabadságra megy. Két hetet kaptak azok, akik elejétől kezdve kint vannak a fronton. Ót hál' Istennek nem érte még semmi baj, úgy látszik otthon a két gyerek, meg az asszony sokat imádkozik érte.

(Folytatása következik.)

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, február 7.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vizsgálószolgálat. — 12.00: Déli harangszó. — 12.05: A m. kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Időjelzés, időjárásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak. — 18.00: Fenyő Szilárdka „A két drágakő” c. meséjét olvassa fel. — 16.45: Időjelzés, hírek. — 17.00: Fábry Frigyes előadása: „A Panama-csatorna, mint nagy műszaki alkotás.” — 17.25: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 18.15: Kisfaludy Károly emlékünnepe. — 19.40: A Budapesti Mozart Egyesület hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Utána kb. 22.00: Időjelzés, hírek. — Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szállóból.

BELGRÁD. (432 m.) 10.30: Gramofon. — 11.00: Masaryk-ünnep a beograd nemzeti színházból. — 13: Gramofon. — 17.30: Rádiónégyes. — 20: Smetana „Az eladott menyasszony” c. operája a beogradi Operából.

BERLIN. (418 m.) 16.30: Königsberg. — 18.10: Felolvasás a rádióvetélről. — 18.40: Dalok. — 20.00: Népszerű hangversenyt. — 22.30: Szórakoztató zene.

FRANKFURT. (390 m.) 16.00: A homburgi fűrdőzenekar játéka. — 19.35—20.10: Stuttgart. — 20.10: A pályaudr házikójában, hangjáték. — 20.55: Zenei történeti hangverseny. — 21.45-től zárásig Stuttgart.

KASSA. (293 m.) 9—17.30: Prága. — 18: Masaryk, mint ember és tudós. — 19.05: Pozsony. — 20—22.55: Prága.

KATTOWITZ. (408.7 m.) 18.20: Gramofon. — 17.45: Mandolinzene. — 19.05: Dalok. — 20.15: A filharmonikus hangversenye.

LIPCSE. (259 m.) 16.30: A XVIII. század házi zenéje. — 19.35: A lipcsei bandonion-játékosok szövetségének hangversenye. — 21: Szeszcesempézsek, hangjáték.

MILANO. (500.5 m.) 17: Kvintett. — 19.15: Vacsorai zene. — 20.30: Szimfonikus hangverseny.

MOR. OSTRAVA. (263 m.) 9—17.30: Prága. — 19.05: Prága. — 19.05: Pozsony. — Utána Prága.

ROMA. (441 m.) 17.15: Hangverseny 11 számból. — 21.02: A Királyi Színház operaelőadásának közvetítése.

WIEN. (516.3 m.) 11: Silving zenekar. — 15.30: Gramofon. — 16.30: Kamarazene. — 17.45: Heti sportjelentés. — 20: Kaiser György „Kolportage” c. háromfelvonásos vígjátéka. — Utána a Pauscher zenekar modern bécsi muzsikát ad.

12 trancia megyét sújtott az árvíz

Páris, március 6. A parlament pénzügyi bizottsága elhatározta, hogy 50 millióra emeli azt a 30 millió hitelösszeget, melyet a kormány az árvíz károsultak javára kér. Tardieu a kamarában bejelentette, hogy ez csak gyorssegély és a kormány újabb összeget fog kérni az újjáépítés céljaira.

A kamarában Tardieu még bejelentette, hogy az árvízveszedelem 12 vármegyét sújtott, a legtöbbet szenvedett Moissac városa, ahol 150 ember vesztette életét, 500 ház összeomlott és kétezer ember hajléktalan maradt. Montauban az emberáldozatok száma mintegy 50.

Végre! Itt vannak:

Antók
Tamás Benő
Dalmady Erzsébet
Abonyi Nusi

a színpadi,-

Lehár Ferenc
Miss Universe

a filmrészben.

Tánc, ének, móka színpadon és filmen: ez a Lehár-Kevű. — Van már jegye? A pénztár 11-kor nyit.

Uránia.

A csehek rémlátása erődítésnek nézte a lillafüredi Palota-szálló tügőkerjét

MÁJUS 1-ÉN ORSZÁGOS ÜNNEPSÉG KERETÉBEN NYITJÁK MEG A PALOTA-SZÁLLÓT. — TAVASZKOR MEGKEZDIK A HULLÁMFÜRDŐ ÉPÍTÉSÉT. — LEBONTOTTÁK A FURÓTORNYOT.

Miskolc, márc. 3. Márciusi nap-sütésben uszik a háromi völgy. — Lakosai ujjongó örömmel köszöntik a tavaszt, amely számukra nagyobb darab kenyeret és több életlehetőséget ígér. Korai szezonnyitást remélnek. — Ugy tervezik, hogy május 1-én országosarányú ünnepség keretében nyitják meg a Palota-szállót. A megnyitáson, a hírek szerint, részt vesznek: — Horthy Miklós kormányzó, Bethlen István gróf miniszterelnökkel az élén az egész kabinet, az országgyűlés két házának tagjai, az egész politikai és társadalmi élet vezérekara és a Budapesten akreditált követek és ügyvivők, és a sajtó képviselői. A megnyitást sajtóbejelentő előzi meg. És ezt pár héten belül követi a Palota-szálló üzembehelyezése.

Minden tényezőt a Palota-szálló idegenforgalmának a szolgálatába állítanak. Hivatalosan cáfolják és a legerősebben cáfolják az olykor-olykor felbukkanó hírt: hogy játékbankot nyitnak Lillafüreden. A dolgok ismerői azonban valószínűnek, sőt bizonyosnak látják a lillafüredi játékkaszinó felállítását; ettől várják Lillafüred nemzetközi méretű forgalmát és világhírnevét a biztosítását. — A függőkerék, a cseppkőbarlang, a golfpálya mind-mind az idegenforgalom fellendítését és stabilizálását célozzák. — Már meg van a helye a hullámfürdőnek, amelynek építését tavaszkor kezdik meg. Szó van a háromi tó meghosszabbításáról is, Massa irányába. A háromi-tón ugyanis motoros járatot

kat terveznek. De a legfontosabb a vasuti közlekedés praktikus, szerencsés megoldása.

Erre nézve több terv van kialakulóban. Az egyik az, hogy sűrű autóbussz-járatokat rendszeresítenek Diósgyőr és Lillafüred között. Amásik megoldási módozatnak kiálkozik a közvetlen vasuti kapcsolat megteremtése Lillafüred és a Budapest—Miskolc—Debrecen—Sátoraljanjhelyi fővonal között. — Ennek a gyakorlati keresztülvételét egy vélik megoldani, hogy a miskolci pályaudvarról szárnyvasutat építenek Lillafüredig.

Nemcsak a függőkerettel szegélyezett Palota-szálló, az alagutba bújtatott szinavölgyi vasut és a két méterrel áthelyezett vizesés lepi meg az idegent Lillafüreden, — hanem meglepi az is, hogy eltűnt a furótorony. Leszerelték, a furógépeket becsomagolták. Végérvényesen beszüntették a furást a melegvíz után.

A cseh kének a Palota-szálló függőkerjét — rémlátásukban — erődítménynek nézték. Uv értelmű jelentést tettek a kassai kémiródnak is, mely szerint az „erődítmény” tervrajzát is megszerezték. — Lillafüreden persze jóízűen kacagnak a cseh kének jelentésén.

Weisz keimefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Cseh könyvraza

A sokat hangoztatott cseh kulturának és a kisebbségi jogok tiszteltben tartásának újabb megdöbbentő bizonyosága a Felvidéken az a legutóbb rendezett könyvraza, amelyet Kassán, Pozsonyban és ugyszólván minden nagyobb felvidéki városban tartottak s amellyel meglepték a magyar könyvkereskedőket és könyvtárakat.

Ennek a könyvraza előhírnöke volt az a rendezet, mely szerint Jókai regényei a Felvidéken csak úgy adhatók ki, ha a jelenleg megszállás alatt lévő városok nevei új csehszlovák elnevezés alatt szerepelnek.

Nem elég tehát a cseh történelemhamisítás, mert az ezeréves mult neveitől is rettegés szállja meg az új honfoglalókat.

A kulturbotrány rendezői a könyvraza során nem tettek kivételt a magyar könyvek között és elkobozták a szépirodalmi, a tudományos, a technikai tárgyu, sőt a mesterségbeli tanácsadó magyar könyveket is. Egy szóval még azokat a magyar könyveket is, melyeket a legnagyobb értékű ereszakos ráfogással sem lehet tendenciózusnak minősíteni.

A Felvidéken tehát pusztulásra van ítélve minden, ami magyar és minden, ami emlékeztet arra, hogy ezt a földet egy évezreden át magyarok lakták és lakják.

Méltó folytatása ez a magyar könyvek ellen indított pusztító hadjárat annak a politikának, melynek kezdete a magyar iskolák bezáratása volt, amelynek során mindennapos esemény a megszállt területre átutazó békés magyar állampolgárok letartóztatása és bebörtönzése.

Hisszük azonban, hogy ez a kulturbotrány is hozzájárul ahhoz, hogy a világ tisztán lássa mit jelent Trianon és hiszük, hogy az igazság napja rövidesen felvirrad.

A „MŰVÉSZETI LEXIKON” HOLLÓ LÁSZLÓ DEBRECENI FESTŐMŰVÉSRŐL

Régen nem tapasztalt óriási érdeklődés nyilvánul meg az országos hírű Holló László debreceni festőművész legújabb kiállítására iránt. Kiváló tehetségű festőművész legutóbb az Ernst muzeumban állított ki, amikor is a fővárosi napi és szakajtó a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg a páratlan színérezékű piktorról. Megállapították, hogy Holló László ma a magyar festőművész gárda egyik legteljesebb értéke.

Érdekes, most megemlíteni, hogy az Eber László szerkesztésében megjelent „Művészeti Lexikon” már 1926-ban, tehát négy évvel ezelőtt a beérkezett nagy festők között írta Hollóról.

Az 1926. évből megjelent „Művészeti Lexikon” ugyanis a következőket írja:

Holló László festő, szül. Kiskunfélegyházán 1887-ben. Budapestben, Münchenben, Naumburgban tanult. 1911. óta állított ki alkotásokat, melyek főleg a hangnemi kompozíciókat festői megvilágítással. Debrecenben működik.

Azóta négy év telt el. Ezalatt a 4 év alatt Holló László elérte a művészetének teljességéhez. Most már megtalálta a kifejezés formáját nem kell küzdeni a formákkal.

Ez a bevezető, a tiszta művészeti öntudat már ott látszik, ott vibrál minden Holló-képen. Aki néhány pillanatra el akar menekülni a gondtól, aki egy kis szépségre szomjazik, az feltétlenül tekintse meg Holló László kiállítását a városházán.

Egyetemek és városszövetség

A Városok Kulturális Szövetsége békecsabai országos ülésének egyik legfontosabb eredménye a városok és a vidéki egyetemek közötti kapcsolatok szorosabbra fűzése volt. Már az első debreceni gyűlésen, az egyetem akkori rektora, mély hatást keltő beszéddel ajánlotta fel az egyetem segítségét a szövetség kulturális céljai elérésére. Ennek a lelkes és szép felszólalásnak köszönhető elsősorban, hogy amikor a debreceni tudományegyetem 100 ágyas egyetemi internátus építéséhez a városok támogatását kérte, a városszövetség kivált annak központi elnöke, dr. Vásáry István vette kezébe az ügyet és dr. Darkó Jenővel bejárta a vidéki városokat, a szövetség nevében pedig a városokhoz és megyékhez meggyőző útiratokat intézett.

Ennek a szövetségi munkának és a miskolci kongresszuson dr. Darkó Jenő által tartott előadásnak az a páratlan előnye lett, hogy a nehéz viszonyok dacára a vidéki városok és megyék 58 alapítványi helyre szükséges 466.000 pengőt szavaztak meg, 25 hely megajánlása pedig folyamatban van.

A szövetség internátus bizottsága legelőször felkereste a pénzügyminisztert, aki kb. 10 alapítványi helyet ajánlott meg.

A Városok Kulturális Szövetsége és a debreceni egyetem közös munkája eredményeképpen nemsakára meg lesz a 100 ágyas egyetemi alapítványi hely és a pénzügyminiszter kedvezőbb fordultával az építkezéshez is hozzá lehet majd fogni.

A városok és egyetemek együttműködésének újabb jelentős alapját rakták le a békecsabai egyetemes ülésen, melyre mindhárom vidéki egyetem elküldte a maga képviselőit. A városszövetség kezdeményezésére a tudományos népművelés vezetését a vidéki egyetemek tanáira, valamint a kulturális egyesületek és előadásszövetségek közös bizottságaira bízta.

Dr. Verzár Frigyes debreceni egyetemen egyhangúlag elfogadott javaslatára a három egyetem közös bizottságot szervez a Városszövetség vezetésével.

megjelölt előadóit, akik a legkisebb városban is kimennek előadásokat tartani. A vidéket egyetemek szerint rajonokra osztják. A vidéki városokban, ahol még soha sem tartottak rendszeres felsőbb foktatást, kiváló tudósok foglalkoznak majd a tudomány legújabb kérdéseivel. Beláthatatlan jelentősége van ennek a tervnek, amely már nem is terv, mert szeged, pécsi és debreceni egyetemek számos tanára jelentette be az egyetemnek, hogy kész örömmel tart ilyen előadást. Így pl. a debreceni egyetem jogi karáról dr. Haendel Vilmos, dr. Tóth Lajos, dr. Kovács Andor, dr. Baranyai Béla egyet. tanárok, továbbá dr. C. Papp Károly, dr. Darkó Jenő, dr. R. Kiss István, dr. Belák Sándor, dr. Tankó Béla, dr. Milleker Rezső, dr. Mitrovics Gyula, dr. Dávid Lajos, dr. Hankó Béla, dr. tegedj Róth Károly, dr. Ecsedy István, dr. Hankiss János egyet. tanárok, dr. Szelényi, dr. Gulyás, dr. Kundt m. tanárok. A szegedi egyetemről dr. Györfly István, dr. Gelevy dr. Horgos, dr. Buday Árpád, dr. Fogel, dr. Solyomossy, dr. Surányi Tivadar, dr. Horváth Barna, dr. Lengyel, a pécsi egyetemről dr. Hainisch Elemér, dr. Kiss Ferenc, vitéz dr. Berde Károly, dr. Ditrői Gábor, Faluhelyi Ferenc, Bozóki Géza, Ángyán János, dr. Penyevessy és dr. Neuber jelentkeztek.

A szövetségi gyűlés másik fontos határozatát dr. Hankiss János debreceni egyet. tanár javaslatára hozta, aki a szövetség vezetésének felkérésére, azonos tanulmányban foglalkozott a

kérdéssel. A szövetség kimondotta, hogy az 1928. évben a debreceni egyetem tanárai által alapított Keletmagyarországi Tudományos Előadó Szövetség mintájára a többi egyetemi székhelyeken hasonló előadói szövetségek alakítsanak, melyek az egyetemeket, a városok kulturális egyesületeit és más alkalmas előadókat fogják magukban foglalni. A szövetség az egyetemek, előadásszövetségek és kulturális egyesületekből beérkezett adatok alapján összeállítja az előadók névsorát, az előadók tárgyát és az egyes előadói szövetségek működési területét. Minden rajon középpontjában diapositív raktár, vetítógépek, könyvek, statiszika stb. fog állani az előadók rendelkezésére. A vidéki kulturális egyesületek ugyanazon célok érdekében szövetségbe tömörülnek. A szegedi egyetem javaslatára azt is kimondotta a gyűlés, hogy a városok és egyetemek dr. Verzár által javasolt központi bizottsága ne csak tudományos, hanem diákjóléti, tudománynépszerűsítő és kutatómunkának is központi szerve legyen.

Dr. Verzár Frigyes és dr. Hankiss János debreceni, dr. Kogutowitz Károly szegedi és dr. Molnár Kálmán pécsi egyet. tanárok javaslatához a jelenvolt kultuszminiszter is hozzászólt és teljes megelégedésének adott kifejezést afelett, hogy elgondolásához hiven a városok és egyetemek közös munkára

egyesültek s megígérte, hogy a most létesítendő szervezeteket tőle telhetőleg támogatni fogja. A Városok Kulturális Szövetsége céltudatos kulturmun-

kájának egyik jelentős állomása ez az együttműködés, mely bizonyára erős hatással lesz a vidéki városok kulturális életének fejlesztésére.

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha nálam

„Atlas“ „Atlas patent“ világmárkás kerékpárt vásárol 8 havi részletre. az

Soltész, Püspöki pa'ola, II. kapu 25. Telefon 12-59.

Szobrok a Déri muzeumban, amelyeket most rendeznek el.

Budapest közönsége már döntött, hogy a legszebb, legtükéletesebb és a legérdekesebb film a:

SUBMARINE

(Az acélkoporsó.)

Premier ma a Vigszínházban fél 7 és fél 9 órakor.

Az olcsó Apollóban két és fél óra gond nélkül.

Budapestet megelőzve hozza a teljesen új:

Zor o-Huru és a Görlicék

film et.

Előtte: Tempó, Harold.

Igyekeztek jó helyet kapni!

Előadások kezdete 6 és fél 9 órakor.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Péntek este 8 órakor: **Katica**. — Tisztviselő est. Ötven százalékos kedvezmény. Bérietszünet.
Szombat este 8 órakor: **Matyika** színésznő szeretne lenni. Bemutató. Kardoss Géza felléptével.

Színházi iroda jelentése:

Ma este 8 órakor 50 százalékos tisztviselő-est!

Katica

A kedvezményes utalványok a titkári irodában válthatók.

Szombaton folyó hó 8-án, vigjáték-bemutató! A budapesti Vig-színház szenzációs sikeres műsor-darabja! Csathó Kálmán 3 felvonásos vigjátéka:

Matyika színésznő szeretne lenni

Kardoss Géza felléptével.

Vasárnap délután fél 4 órakor, — mérsékelt helyárrakkal:

Tündérek cselédje.

Vasárnap este 8 órakor másodsor:

MATYIKA
SZÍNÉSZNŐ SZERETNE LENNI.

URÁNIA

TELEFON: 12-51

Ma: fél 5, háromnegyed 7 és 9-kor:

1. Világhírű. —
2. A pokol leánya. (8 felv. Fox-dráma; a főszerepben Mary Astor.)
3. Lehár—Revü. Antók, Tamás Benő, Dalmady Erzsébet, Abonyi Nusi személyes felléptével 3 színpadi és 3 filmrészben. Irta Mihály István; rendezte Loránt Vilmos.

METEORBAN szombaton: Csak felnőtteknek! Belphegor. (A detektív-vek királya.) Bűnügyi regény 12 felvonásban. Robert Navarre és Lucien Dalsaceval. Megelőzi: Dr. Brillantín. Bohózat.
Előadások: 7 és 9 órakor.

Sp. autó- és traktor-olaj,

tiszta könnyűbenzin kiváló m. nőségben

Magyar Fanto Művek

R.-T.

tisztántuli kirendeltségénél

Ferenc József-ut 42. sz.

Telefon 7-77 és 10-99.

Sürgetik az Arpád-tér rendezését

Küldöttség Vásáry polgármesternél.

Az Arpád-téren és környékén lakók nevében március 6-án, csütörtökön délután 12 órakor Kassa Vincze pénzügyi tisztviselő vezetésével dr. Vásáry István polgármester előtt — és az Arpád-tér rendezése ügyében emlékiratot nyújtott át, mely a következőképpen szól:

Debrecen összalakossága teljes bizalommal és szeretettel fogadta Méltóságodnak több ízben is kifejezett azon szándékát, amellyel Nagy-Debrecen gondolatát szolgáló külsőségek fejlesztése, a külterületek rendezése szempontjából is, a város korábbi mostoha gyermekei javára fokozatosan és az anyagi lehetőségek figyelembevételével is, kiterjeszteni kívánja mindazokat a kulturális és gazdasági ténykedéseket, melyeket a város szívéből távolabb lakók sokáig nélkülöztek.

Akkor, amidőn a külsőségek lakosai is a legbizakodóbb hangulatban fogadták Méltóságodnak ezirányú kijelentéseit és törekvéseit, mi Arpád-téri lakosok, akik ugyan a belső övezetben lakunk — kétszeresen méltányoljuk és elismerjük a külsőségek lakóinak kívánságai jogosságát, — mert magunk is olyan helyzetben látjuk magat az Arpád-teret, hogy az

szinte nem méltó Debrecen törvényhatósági joggal felruházott presztízséhez.

Tudomással birunk arról is — hogy az Arpád-tér rendezése Méltóságod, illetve a város programjában is benne foglaltatik, — magunk részéről ez alkalommal csupán azért bátorodunk Méltóságod elé járulni, hogy nem lehetne-e ezt a kérdést a megvalósítandó program sorrendjében előbbrehozni, mert az Arpád-téren tapasztalható helyzet nagy környezetben váltott ki méltó elégedetlenséget.

Akkor pedig, amidőn az Arpád-tér környékének rendezése tényleg munkába vétetik, nagyon kérjük Méltóságodat arra is, hogy a Csapó-utca és Kut-utca összetorkolásánál egy állandó illemhely felállításáról is gondoskodjék a város, illetve azon a helyen ilyennek felállítását a rendelkezés tervezetéből ki ne felejtse.

Mindezek tiszteletteljes előterjesztésével vagyunk és maradunk úgy Méltóságodnak mint Debrecen városának

Debrecen, 1930 március hó

hüségese polgárai:

122 aláírás.

(Arpád-téri és környéki lakosok.)

SZÍNHÁZI KISKRÓNIKA

Szigeti Jenő Debrecenben vendégszerepel. — A jubileumi hét végleges műsora. — Elek Ica primadonna átutazóban Debrecenben. — Mi újság a színház körül.

A Csokonai színház e hete sárga volt. A tündérek cselédje, régi operett felújítása nem sikerült és alig-alig lézengtek a színházban. — Volt olyan este, amikor alig száz ember ült a nézőtérben és a páholyokban és a bevétel is közel járt a 100 pengőhöz, ami bizony nagyon borzalmasan csekély bevétel.

De talán a Matyika színésznő lesz darab megjavítja a mérleget. Legelőször is a próza abban bizik és azt hangoztatja, hogy majd megmutatja most ő. És minden remény meg is van arra, hogy a „Matyika színésznő lesz” telt házakat vonz. A darab kitünő, hangulatos, érdekes, az előadás kitünő lesz, a szerepek is a legjobb kezében vannak. Nagyszerű szerepet kapott maga Kardoss Géza igazgató és Ditrői Ica, de a többi szereplők is kitünők és a közönségnek érdemes lesz elmenni a színházba, jó előadást, jó darabot kap, szórakozni is fog. — Szombaton lesz a bemutató.

Kedves vendége volt szerdán Debrecennek. A Csokonai színházban a Tündérek cselédje ment és előadás közben az egyik páholyban Elek Ica, a debreceni színház volt kedvence és népszerű primadonnájának arca tünt fel. Anyjával és egy felvidéki földbirtokossal jöttek autón, cseh megszállott területről. Kassáról, illetőleg Rozsnyóról s Miskolcra át Debrecenben kötöttek ki és innen mentek tovább azután Budapestre. Elek Ica Debrecenből Budapestre került és a Teréz körúti színpadon játszott nagy sikerrel, majd két önálló hangverseny is rendezett a fővárosban. — Erre a színi szezonra Kassára szerződött le és ott is nagy sikere van: szeretik, dédelgetik. — Debrecenben ismerősei nagy örömmel fogadták és ő is rendkívül örült a viszontlátásnak; visszaidézte a régi debreceni emlékeket. Nagy szeretettel gondol Debrecenre és a debreceniek is ő reá.

Elek Ica különben egy másik érdekességgel szolgált. A kezén az összes körmeit pirosra festve, pirosra manikűrözve. Külföldön ez

már erősen divatos és a körömfestést idehaza Elek Ica népszerűsíti, terjeszti. Mindenesetre érdemes divat... Elek Ica különben rövidesen vendégszerepel Debrecenben.

A jubileumi hét programját már véglegesen összeállították. A program kitünő, érdekes. — E szerint március 15-én délután „Szőkik az asszony”, este „Tüzek az éjszakában”, március 16-án délután „Diák-szerelem”, este „János vitéz”, márc. 17-én hétfőn „Troubadur” opera, március 18-án kedden „Bánk bán”, 19-én szerdán „Faust” opera, csütörtökön március 20-án „Piros bugyellár”, péntek, március 21. „Ödipusz király”, szombaton, március 22-én a tulajdonképpeni jubileumi előadás: a „Süt a nap”.

Valamit a szereplőkről is. Elsőnek egy örömhír, Szigeti Jenő, a debreceni közönség kedvence, aki szenzációs karriert csinált Budapesten, egy napra Debrecenbe jön vendégszerepelni. Március 15-én a „Tüzek az éjszakában” darabban lép újra a debreceni közönség elé. A rendőrönök szerepét játssza.

Különös érdekesség, hogy ebben a szerepben látták meg Debrecenben a fővárosi színiigazgatók és nagyszerű alakítása után szerződötték Budapestre, ahol be is váltotta a hozzáfűzött reményeket. Az egy napi viszontlátásnak is bizonyára örülni fog a debreceni közönség.

A Troubadurban Timár Ilja és Voith Ilonka lép fel és ad különös vonzóerőt az operaelőadásnak. A Faustban meg a teljes budapesti opera-együttes vendégszerepel. A Piros bugyellárban Bodán Margit lesz a vendégszereplő, míg a Süt a nap-ban az összes régi tagjai a színháznak sorompóba állanak, így: Csapó Mária, Rolkó József, Heltai Andor. A jubileumi hét sikere már biztosítva van; a díszes keretről a rendezőbizottság gondoskodik.

Sugár Miska a legújabb szerepében, a Tündérek cselédjében egy olyan férfit alakít, aki gyűlöli a nőket és inkább a férfiakat kedveli. Izléstelen szerep a Madám Lússy szerepe de ugy látszik, hogy egyes férfiaknak tetszik, mert azóta egyre kapja a szerelmes leveleket, virágo-

kat Sugár Miska a nőgyűlölő férfiakról.

Szécsi Böske, a Csokonai színház volt primadonnája, aki február 1-én megvált a társulattól, megérkezett Berlinbe, ahol már a dúsgazdag netroleunkirály, völögenye várta. Berlinből küldött üdvözlöt a Kardoss várnak és az üdvözlöt a völögeny is aláírta. Rövidesen meg is lesz az esküvőjük.

A Kálvinisták Templomegyesülete Hitvédelmi Szakosztályának gyűlése

Az egyháti házasságról előadást tart Magyar Bertalan segédlelkész.

A debreceni Kálvinisták Templomegyesületének Hitvédelmi Szakosztálya minden hó első péntekén a Kollégium dísztermében este 6 órakor tartja rendes hitmélyítő gyűlését. Igen érdekes témák kerülnek ezeken a gyűléseken megvitatás alá. Ma, pénteken, március 7-én Magyar Bertalan segédlelkész tart előadást: *Egyháti házasság* címmel. Magyar Bertalan más alkalommal is rendkívül értékes előadást tartott. Legutoljára a szennyirodalom elleni küzdelemről tartott mélyen szántó, nagy koncepciójú előadást.

Mostani előadásában a házasság kérdésével foglalkozik a hit szemzőgéből nézve. Korunkban sok előadást hallhatunk, melyek a házassággal foglalkoznak, különösen gazdasági, egészségügyi szempontból. Most Magyar Bertalan segédlelkész a házasságot egy egészen más szemzőgéből világítja meg, amiről kevésbé hallottak az emberek — hitbeli szempontból, s ha fontos az, hogy a házasságokat az egészségügy, a testi egészség s a gazdasági szempontok szerint vizsgálják meg, akkor mérhetetlenül fontos az, hogy a házasság kérdése a lélek szempontjából is tárgyalassék.

Ma szegény megcsontított házánk romjain nem maradt egyebünk, mint a jövődó reménység, ennek a jövődónek pedig a vete-ményes kertje a házasság. Hogy olyan sok házasság bomlik fel annak oka nemcsak a nehéz helyzetben és nemcsak a testi egészség megromlásában keresendő — legfontosabb a lélek egészsége.

A házasságot a lélek szempontjából kívánja megvilágítani Magyar Bertalan segédlelkész, amikor a lélek nélkülözhetetlen követelményével, a hittel veszi kapcsolatba. Előadás díjtalan. Minden érdeklődőt szívesen lát a Szakosztály.

ATVESZIK DÉRI FRIGYES ÉREMGYŰJTEMÉNYÉT.

Az Első Takarékpénztárnál őrizték eddig

a nagyértékű gyűjteményt.

Dr. Ecsedi István, a Déri múzeum igazgatója dr. Csűrös Ferenc köz-művelődési tanácsnokkal és Somogyi h. főszámvévelel a Debreceni Első Takarékpénztárban pénteken reggel 9 órakor jegyzőkönyv mellett átveszik azt a ládát, amelyben Déri Frigyes éremgyűjteménye van. Ezt a gyűjteményt dr. Csűrös Ferenc, köz-művelődési tanácsnok 1925-ben hozta le Budapestről és a tanács rendelkezésére felbonthatatlanul a Debreceni Első Takarékpénztárban helyezték el.

A ládát átviszik a múzeumba, ott felbontják, egyenként számba veszik, leltározzák az érmeket és rögtön elhelyezik a már kész vasszekrényekbe. Az aranyérem gyűjteményünk gazdagabb lesz, mint a Nemzeti Múzeumé.

A NAP HIREI

Márciusi hó

Betoppant, mint egy régen látott és nem várt vendég. Leesett a márciusi hó. Eleinte picing pihékben szállingózott alá, később sűrű, nagyszemű gomolyokban kavargott, hullott, aztán a földre érve lucskos pocsolgává vált.

Nem is gondoltuk volna, hogy megkapjuk. Hiszen csak két nappal előtte vígan lubickoltunk a 10—15 fokos hirtelen melegben, a téli bundákat sietve dobtuk félre, ma pedig fázósan vesszük elő megint.

De úgy látszik, még sem volt már téjogosultsága. Mert, amint lehullott, nem vált hótakaróvá a földön, sőt a házak tetőit sem vonta be. Ellenben a szépségükre adó fiatalok mégis megmosdhattak üdítő frissében, sőt az öreg nénik is meggyűjthették a szemnek épségét hagyományosan védő — márciusi hóvét.

Lehullott — és nyomtalanul eltűnt az ideai márciusi hó. — Lehet, hogy mos már — mert az ízelítőt megkaptuk — végérvényesen beköszönt a kedves Tavasz.

... Délben már ragyogóan sült a nap ...

MILODIN

arckenőcsöt

használgjon. — Beszerezhető mindenütt!

1 félgely P 0.50, 1.—, 1.50.

Nappali használatra 0.80, 1.20.

JESZENSZKY ANDOR,

Debrecen, Kossuth-u. 1.

— Dr. Szondy György ref. főgimn. tanár előadása a Máv. műhely dísztermében. Pénteken, folyó hó 7-én, hat órakor az egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. Szondy Gy. ref. főgimnáziumi tanár tartja meg „A vér titkai” című előadását. — Az előadásra, amelyen a tanfolyam egész közönsége megjelenik, bárkinek ingyenes tiszteletjegyet hozását rendelkezősére a tanfolyam rendezőbizottsága.

— Athelyezés a rendőrségen. Suba Ervin m. kir. államrendőrségi tanácsost a debreceni kerületi a nyíregyházi kapitánysághoz helyezték át a kapitányság helyettes vezetőjéül. — A debreceni rendőrkerület Suba Ervin távozásával rendkívül nagyképzett-ségű és kiváló tisztviselőt veszített el és benne kitűnő tisztviselőt nyer a nyíregyházi rendőrkapitányság.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uecai templomban, Terimó-Zschohr szombatján: Pénteken este öt óra huszonöt perckor, szombaton reggel egynegyednyolc órakor, délután félhét órakor, délután négy és szombat kimenetelére hat óra tíz perckor. — A Kápolnás uecai templomban szombaton reggel félnyolc órakor. — Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyedhat és este öt óra ötven perckor.

Az Elnökség.

— OFB. házhelyek ára. Az OFB. eljárás során kiosztott husz darab házhely árát még nem állapították meg. Dr. Vársárhelyi Béla törvényszéki tanácselnök, az OFB. Debrecenbe kiküldött bírāja, tegnap tárgyalást tartott, amelyen a várost Zöld József főjegyző képviselte. Ez alkalommal a husz házhely árának a megállapításával foglalkoztak. Ítéletet az árakra vonatkozólag későbbben hirdeti ki.

Táblai ítélet a Vitárius-Komáromy sajtóperben

Nagy feltűnést keltett három év előtt a fűzőkészítők háborúja, a melyet az I. foku iparhatóságnál kezdtek. Még nagyobb feltűnést keltett, mikor Vitárius Sándor, ismert orvosi kötszerész is feljelentett, majd Komáromy Sándor három helybeli lap nyilvántartási rovatában fordult Vitárius Sándor ellen, akit úgy az I. foku iparhatóság, mint II. fokban a városi tanács s végső fokon a kereskedelmi miniszter is felmentett, miután a kereskedelmi és iparkamara, valamint dr. Hüttl Ti-vadar egyetemi tanár és vagy husz helybeli orvos szakvéleménye alapján megállapította, hogy Vitárius Sándor, aki tanult kötszerész iparos és szakudását külföldön is gyarapította, igenis jogosult fűzőkészítésre.

Az 1927 október 3-án megjelent nyilvántartási közlemény szerzője ellen Vitárius Sándor sajtóperét indított és a debreceni törvényszék szédelő feldiesérés vétségéért Komáromy Sándort 300 pengő pénzbüntetésre ítélte, valamint kötelezte arra is, hogy az ítéletet a „Debrecen” című napilapban közölje. — marasztalta még 500 pengő nem vagyoni kár megtérítésében is.

Ez ügy fellebbezés folytán került a debreceni ítéltábla elé, melynek Nagy Kálmán elnöke alatt működő tanácsa tárgyalta a fellebbezést. Az íratok ismertetése után a vádlott, akinek ideges viselkedése az elnök előtt is feltűnt és kérdést is intézett hozzá, hogy nem-e a háboruban szerzte idegességét, mire azt felelte, hogy katona volt ugyan, de a hosszú pereskedés viselte meg idegét, majd a magával hozott vas-kos iratesomóiból kivette az ipartés-

tületnek a kereskedelmi és iparkamarához intézett és a fűzőkészítő iparosok sérelme ügyére vonatkozó átiratát, melynek felolvasását kérte, amit az elnök el is rendelt.

Ezután a perbeszédre került a sor. Csáthy Dezső dr. védő felmentő ítéletet, marasztalás esetére enyhítést kért, mert védené a cselekményt igazsága védelmében követte el. Főmagánvédő képviselője, dr. Erdős József, az I. foku ítélet helybenhagyását kérte és rámutatott arra, hogy a vádlott nem fűzőkészítő szakiparos, mert nyomdász volt és csupán felesége fűzőkészítő.

Az ítéltábla felőrai tanácskozás után helybenhagyta a büntetés megállapítására vonatkozó ítéletet, de a büntetést — az enyhítő körülményekre tekintettel — 100 pengőre szállította le; kötelezte a vádlottat, hogy az ítéletet a „Debrecen” című napilapban, — jogerőre emelkedés után — közzétegye, marasztalta a felmerült költségekben is, vagyonkárterítést azonban nem állapított meg.

Az ítéletben Vitárius Sándor és képviselője, miután csak erkölcsi okokból indult a per, hogy a nyilvánosság előtt történt meghurcoltatásért elégtételt nyerjen, megnyugodtak, ellenben vádlott és védője az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentettek be. A fűzőkészítők háborújáról származott sajtóper így a kuria elé került.

Feljegyzésre érdemes még az is, hogy a debreceni kir. ítéltábla területén ez volt az első sajtóper, melyben szédelő feldiesérés vétségét állapította meg a bíróság és hozott marasztaló ítéletet.

— Lopás a nagerdei fürdőben. —

Az územen kívül álló nagerdei fürdő gépköze mellett nagyon sok lemez, ólomalkatrész és más vastárgyak vannak felhalmozva. Ismeretlen tolvaj ebből a vasanyagból mintegy 1 mázsa súlyút ellopott. — A nyomozás megindult.

MILODIN

kölni viz

az arcbőrre igen kelemen hat!

Az illatát egész napon át megtartja. — 1 deka 32 fill.

1 üveg P 1.20, 1.60, 3.20, 6.—

— Lelőpták az autóról az akkumulátort. Bory Ernő irrogépkereskedő, Teleki ueca 90. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Király uecán az üzlet előtt álló autójáról lelopta a 150 pengő értékű akkumulátort. A lopás ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

— Lemondott virilis tagságáról két választott városi bizottsági tag. — Az igazoló választmány felhívást intézett a virilis jogon és általános választás útján is megválasztott két városi bizottsági taghoz, hogy nyilatkozzanak, — melyik bizottsági tagságukat tartják meg? Ugy Csomor Gyula, mint Polgár István választott bizottsági tagságát tartotta meg, aminek következtében a virilis póttagok közül kettőt fognak a rendes tagok sorába behívni. — Kettős jogon, hivatalból és virilis jogon is tagjai a törvényhatósági bizottságnak dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Vársáry István polgármester. Ha ők is lemondanak virilis tagságukról, még két virilis póttag behívása fog szükségessé válni. A törvényhatósági bizottságnak két virilis rendes tagja Halász Nándor és Létay Lajos elhalálozott, az 5 helyükre is két virilis póttag kerül.

— Lopás a pászkygyárban. A József kir. herceg ueca 49. szám alatt működik az ortodox izraelita hitközség pászkygyára, amely a közelgő husvétünnepre való tekintettel, teljes üzemben van. Egy szemfüles tolvaj az éjszaka az ablakon keresztül bemászott a műhelybe és onnan nyolc fehér munkaköppent és munkakötényeket ellopott. A hitközség feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árúcsok társulatának választmánya, március hó 7-én, pénteken délután három órakor, a Piac ueca 42. szám alatt levő saját helyiségében ülést tart. Mivel az ülésen nagyon fontos tárgyalásról van szó, kérjük a választmányi tagok pontos megjelenését Az Elnökség.

MILODIN

poudert

még a fiatal leányok is örömmel használják, igen szépen tapad és nem feltűnő!

1 dob. P 0.80, 1.60, 2.40.

— Az egyhíti házasságról tart előadást ma, pénteken délután hat órakor a Kollégium dísztermében Magyar Bertalan segédlelkész, a Templomegyesület összejövetele keretében. Belépődíj nincs, mindenkit szívesen lát a vezetőség.

— Nyolcvan új ház épül a Kincseshegyen és a Kónyán. Megírtuk, hogy nagy érdeklődés nyilvánult meg a kincseshegyi és kónya-telepi parcellák iránt. Ma már úgy áll a helyzet, hogy nyolcvan új ház felépülése biztosítottnak látszik. Építómunkások, ácsok, tisztviselők, állítottak, jelentkeztek telkekért. Nemsokára ezen a részen virágzó kis városrész alakul ki.

Ritka szép családi ünnepély

Dúzs János eszmadiamester aranylakodalma.

Nagyon szép családi ünnepély színhelye volt március hó harmadikán, Dúzs János eszmadiamester portája. Ekkor ülte meg házasságának ötven-éves évfordulóját, gyermekei s unokái körében. Öt leányán és vejen kívül 31 unoka és egy dédunoka részvételével. Az ünnepi felkészítőt Dúzs József mondta, méltatva az ünnepelt érdemeit. Utána Vizi Imre és Faragó Lajos szép beszéd keretében Isten áldását kérték a jubiléó házaspárra. Az unokák nevében Wolffarth Ernő tartalmas és szép beszédében éltette őket. Vacsora után táncperdült a fiatalok és a kora reggeli órákig ropták a csárdást.

— Országos diadalútjukon városunkba jönnek Fedák Sári és dr. Szilágyi Imre, hogy bemutassák nekünk is szenzációs műsorukat, az „Ötszáz éves magyar dal” második ciklusát. Hangversenyüket káprázatos, korhű jelmezekben tartják hétfőn, március hó 10-én este nyolc órakor, az Arany Bika dísztermében. Budapesti cigányzenekar kíséri. Jegyek kaphatók a Méliusz, Hegedüs és Sándor és Csáthy könyvkereskedéseknél és az Arany Bika halljában, 1 pengőtől 6 pengő legmagasabb árban.

x Esti akt, haladóknak, vagy rajzolni tanulóknak. Az órák látogatása díjtalan, kizárólag a modelt kell fizetni. Jelentkezés, délutánoként 7 óráig, Pálnagy festőművésznél, Darabos ueca 17. szám, műterem.

x Diákok! márciusi-jelvények 10 fillérért. Nenzetiszínű zászlók. — Amateur felvételek lelkiismeretes kidolgozása 6x9 napfény, gázfénypapír 30 fillér, 9x12 napfény, gázfénypapír 60 fillér. Springer papír- és fotoszaküzletében.

— Az Iparos Ifjúság Önképzőkörének kultúrdeputánja. A debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre, vasárnap délután, pontosan négy órai kezdettel rendezi meg szokásos kultúrdeputánját, az Iparoskör dísztermében. — Az önképzőkör vigalmi bizottsága továbbra is különös súlyt kíván fektetni kultúrdeputánjaira, hogy az minden tekintetben változatos és érdekes legyen. A vasárnap esti műsor a következő: 1. Nyitány. Játsza az Intézet Hubay zenekara. 2. Nagy Béla, az önképzőkör alelnökének előadása „Reklám és hirdetés propagandáról”. 3. Tavasz himnusz. c. szabad versét felolvassa Nagy Sándor. 4. Monológ, elmondja Pintér Margit. 5. Vass Erzsébet szavalata. 6. Irredenta dalokat énekel Gombos Ferenc. 7. Fantázia. Trobadur c. operából előadják hegdün és zongorán Németh Lajos és Németh Mária. — 8. Bartha Sándor szavalata. 9. Lóvájár. paraszt komédia egyfelvonásban. Belépődíj nincs. Műsor ára 30 fillér.

MILODIN

szappan

bársony sima arcbőrt kölcsönöz!

1 drb P 0.10, 0.50, 1.—.

x Könyvjutások: Reymont: Parasztok, (nobeldíjas). Russ: Fáraó Surányi: Csodavárók. Andai: Tenger tánc. Delle: A fekete lovag Remarque Nyugat-on a helyzet. Szép Ernő: Hortobágy. — Ezen könyvek kaphatók Antalfy József cégnél. Telefon 612.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti március 6-án:

Az északi hideg légtömegek további betörése folyamatban van. A hőmérséklet ennek következtében tovább süllyedt. A mai maximum már csak 7 C-ig emelkedett s még az esti órákban is süllyedőben van. A hideg beáramlását csapadék kiválása kísérte, még pedig havazás alakjában, a leesett hó azonban azonnal elolvadt s mennyisége alig érte az 1 mm-t.

A lényomás tovább folytatódó emelkedése a további hideg betörést jelzi. Ennek energiája már egyes időközökben a viharos fokot is elérte.

Átmenetileg ismét télies időjárásra van kilátásunk.

Felülre változóban felhős idő várható, időnként kevés havazással és mérsékelt hősüllyedéssel és éjszeli fagygal.

A „Tiszavidék“ megszűnt. — A „Tiszavidék“ c. Nyiregyházi megjelenő politikai napilap a tegnapi napon megszűnt.

MŰVÉSZI ÉS EGYSZERŰ HALÓK. EBÉDLŐK ÉS URISZORÁK, RÉSZLETRE IS A FAIPARNÁL.

Egy 93 éves hajadon hirtelen halála. Tegnap Karcagon, özv. bogdi Papp Sándorné házánál hirtelen meghalt Borbély Mária 93 éves hajadon, aki mint szakácsnő évtizedek óta szolgált özv. Pappnéval. Mint az orvosi vizsgálat megállapította, a mathuzsálemi kort ért nőt szívizélhűdés érte. Borbély Mária szakácsnői tisztét élete utolsó percéig hűen és jól teljesítette. Eltemetése után jóságos úrnője gondoskodik. Borbély Mária volt Karcag városában a legidősebb szakácsnő s a legöregebb — leány.

FAIPAR RT. BUTORÜZLETE. KIRÁLY UCCÁN, BENT 4. SZÁM ALATT VAN.

Hajdúvármegye tíz évvel Trianon után. Veres Ernő hírlapíróúrunk, a Békéscsaba Hírlap felelős szerkesztője, akinek szerkesztésében a múlt év végén jelent meg Csanádvármegye nagyértékű trianoni emlékalbuma. Biharvármegyei albuma pedig sajtó alatt van. Hajdúvármegyében folytatja most albumsorozatának elkészítését és ez utóbbi könyvében értékes történelmi adatok feldolgozásával adja majd hí képet a mai hajdú vármegyének. A komoly irodalmi színvonalon álló emlékalbum szervezési munkálatai már a jövő hét folyamán megkezdődnek.

BUTORT RÉSZLETRE IS, IGEN ELŐNYÖS FELTÉTELEK MELLELT KAPHAT A FAIPARNÁL.

Meghalt a trianoni határon. A kir. ügyészségnek jelentették, hogy a nyirábrányi csendőrség a Nyirábrány alatt vonuló trianoni határtól hat lépésnyi távolságban, a földön fekvő halálos betegnek találta meg Kenéz Mihály romániai illetőségű egyént, aki különféle kihágások miatt több ízben ki volt tiltva Magyarország területéről. A csendőrök be akarták vinni a beteget a községbe, azonban alig érték oda, Kenéz kiszendvedett. Kenéz Mihály, aki többször hangoztatta, hogy nem tud megszállni területen élni, — most vissza akart térni Magyarországba és útközben, éppen a trianoni határon érte utól a halál. Megállapították, hogy halálát szívbénulás okozta.

FAIPAR RT. BUTORÜZLETE. KIRÁLY UCCÁN, BENT 4. SZÁM ALATT VAN.

Négy százalékra szállították le az angol bankrátát

Londoni távirat jelenti, hogy a Bank of England főtanácsa 4.5 százalékról 4 százalékra mérsékelte a bankkamatot.

Hogy most az angol bank vezetősége hirtelen elszánta magát a rátamérséklésre, ezt az elhatározását kétségtelenül Párisban és New-Yorkban való tárgyalás előzte meg, az angolok megnyugtatót kaphattak, hogy a rátacsökkentés nem élesíti fel számukra az aranykivonás veszedelmét. De a hazai bankkörökben azt is látják, hogy a francia és amerikai tárgyalások bizonyára kiterjedtek arra is, hogy Páris és New-York szintén követni fogja a rá-

tamérséklés terén Angliát. New-Yorkban 4 százalékos hivatalos bankkamat mellett 3.75 százalék a magánkamat, e nélkül fogva a magánkamatnak tovább kell esnie, hogy ott a rátacsökkentés bekövetkezhesse.

Párisban és New-Yorkot kétségtelenül követni fogja Németország is, amit annál is inkább valószínűnek tekintenek pénzkörökben, mivel a német birodalmi bank helyzete ebben a pillanatban kedvező.

Alig tételezhető fel azonban, hogy nálunk a közeli napokban változás történhessen a hivatalos bankrátában.

Gyászrovat

BALOGH ISTVÁN GYÁSA.

Tegnap délután három órakor, a Miklós ucca 39. szám alól temették el ifj. Balogh István és Egmann Juci első szülött gyermekét, Pistikét, Balogh István unokáját. A gyermek halála, ki hirtelen, váratlanul hunyt el, általános részvételt váltott ki az egész városban és a temetésen Debrecen város előkelőségei vettek részt, osztottak a család mély fájdalomában. A temetési szertartást Siposs Imre központi lelkész végezte. A Halván uccai temető-Balogh-család sírboltjába helyezték el örök nyugalomra.

Fehértói Dániel

klinikai szállító
Dégen-tető-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetése:

özv. Tóth Lajosné sz. Fodor Juliánna, életének 76-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 7-én, délután félhárom órakor lesz a Péterfia uccai temetőháztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.

Szöke Erzsike, életének 20-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 7-én, délután 11 órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Viski Károlyné sz. Szántó Róza, — életének 38-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 7-én, délután félhárom órakor lesz a Péterfia uccai temetőháztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.

A színházi probléma megoldása. A színházi probléma kidolgozására, — mint ismeretes, — a színügyi bizottság, albizottságot küldött ki, mely pénteken délből 12 órakor, dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok elnöklésével ülést tart. Dr. Csűrös tanácsnok előterjeszti azt az elaborátumot, melyet a színházak általános helyzetéről dolgozott ki, vitéz Kolozsvári-Borcsa Mihály pedig arra vonatkozólag terjeszti elő tanulmányát, — hogy a debreceni Csokonai Színház helyzetén miképpen lehetne segíteni.

Világhíre csak igazán jó gyártmányok lehetnek szer. Aspirin tableták az eredeti „Bayer“ csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja, — a világ összes országaiban általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer. az olyan gyakran fellépő hűléses betegségek, az akokkal együtt járó kellemetlen mellékhatások és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

Nagybójt szentbeszéd a róm. kuth. templomban Nagybójt folyamán a debreceni egyházközség Szent Anna uccai templomában, minden pénteken délután öt órakor, ugynevezett nagybójt ajátosság lesz, amelynél a szentbeszédet minden alkalommal Rascsvszky Kálmán piarista tanár fogja mondani. Ezenkívül még két szentbeszéd-sorozat lesz az idej nagybójtben. Az egyiket minden vasárnap a nagymise után Kovács Sándor káplán a Katolikus Figyelő szerkesztője tartja, amásikat pedig minden vasárnap délután négy órakor dr. Bartyik Mátyás káplán. — Az első nagybójt ajátosság ma délután lesz.

Angol lord lett egy amerikai edénymosogatóból. Londonból jelntik Az angol lapok regényesítő örökség hírt közlik, amelynek különös érdekességét kölcsönöz az, hogy ezúttal a szerencse kivételosen Európából mosolygott Amerika felé. John Fagge, — előkelő család sarja, 18 éves korában kalandvágyból kivándorolt Amerikába, ahol hosszas hánykódás után megtelepedett s családja végkép elfelejtette. Mint lovasuti kocsis, dokkmunkás, majd vendéglői edénymosogató pincér és gyári munkás tengette életét s legutóbbi hatvanéves korában, mint napszámos járt házról-házra, midőn kiderült, hogy családjának férfitáza ki halt és részállott a Baronet-cím, a családi birtokkal együtt. A család a XVI. században kapta a nemességet. Az új Sir John Fagge már el is indult régi hazájába, hogy megkezdje rangjához illő életét.

A teológus-iffjúság ünnepélye. A teológus iffjúság március hó 9-én, — délután öt órakor, a Kollégium dísztermében, jótékonycélu ünnepélyt rendez. — Műsor: 1. Tompa—Horváth Ima: Eneklé a Dóczy leánygimn. énekara. — 2. Megnyitó beszéd. — Tartja dr. Varga Zsigmond a hittudománykar dékánja. — 3. Gyula diák. Barangolás a temető szélén. Zivuska Andor: De szeretnék egyszer hazamenni. Petőfi S.: Dalaim. Szavalja: Molnár Elemér teológus. — 4. Magyar nótákat játszik a Kántus zenekara. Tagjai: Szakáts József. Nádudvary Jenő, Molnár Vince, Kecskeméthy József, Harsányi Gyula, Szabó Pál, Fejzszs Frigyes, Kelemen Ferenc Zsatkovics András, Dedinszky László, ifj. Lovag Stepper Károly egyetemi hallgatók. — 5. Haragosok. Parasztkomédia egyfelvonásban. Előadói: Donhy Béla, Barcsa János és Kállay Imre teológusok. — 6. Szóló-ének. Éneklé: Nádudvary Jenő teológus, a Kántus zenekar kíséretével. — 7. Vigaszavalt. Kállay Imre teológus. Népdalgyűjtemény Éneklé a Dóczy leánygimnázium énekara. — Az énekkart Horváth Károly leánygimnáziumi énektanár vezeti. — Belépődíj nincs. Műsor ára hatvan fillér, diákoknak 30 fillér. Önkéntes adományokat, tekintettel a jótékonycélu, köszönettel fogadnak. — Főrendező: Kovács József I. éves teológus.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK HUZÁSA.

A tegnapi szünet után reggel kilenc órakor folytatták a húzást, de ezúttal sem jött ki nagyobb nyeremény. — A húzás folytatása holnap, pénteken, a hátralevő húzásokon 8500 nyereményt sorsolnak még ki, mégpedig ezeken a napokon: március hó 7, 10, 11, 13, 14, 17 és 21. A tegnapi teljes eredmény a következő:

5000 pengőt nyert: 41899.
3000 pengőt nyert: 37510.
2000 pengőt nyertek: 1983, 35469, 54305, 66193.
1000 pengőt nyertek: 6213, 29269, 32271, 32992, 44967, 62497, 78246.
800 pengőt nyert: 78590.
600 pengőt nyertek: 16315, 22848, 32268, 80110.
500 pengőt nyertek: 3500, 9687, 21511, 27096, 35863, 36458, 43487, 69072, 77177, 82338, 70113.
400 pengőt nyertek: 2321, 7296, 8827, 8875, 10968, 12505, 14537, 18615, 25224, 26283, 26558, 29284, 29553, 30635, 36050, 36529, 36684, 40116, 43291, 44397, 46643, 50505, 51000, 52001, 52240, 53733, 58548, 59054, 59070, 62237, 66373, 68620, 66725, 69702, 71623, 72621, 77334, 77763, 77971.
300 pengőt nyertek: 356, 1284, 1680, 3344, 4170, 4589, 5373, 5683, 6234, 7166, 9259, 15521, 17937, 19609, 19774, 20979, 25041, 25055, 25425, 27451, 28946, 30207, 30375, 31633, 32617, 32618, 32980, 37412, 38814, 39215, 39819, 40390, 40991, 41496, 42578, 44586, 45276, 45553, 45755, 46319, 48066, 48485, 49225, 56307, 57581, 60148, 60299, 61254, 62881, 62938, 63460, 63957, 64273, 65621, 67720, 67768, 69286, 69938, 71715, 72137, 72425, 73328, 74215, 75150, 74215, 75150, 79477, 81100, 81969, 82624, 82686, 83158, 83718.

A REF ISPOTÁLY FENNÁLLÁSÁNAK 401-IK ÉVFORDULÓJA.

A debreceni református Ispotály fennállásának és megszaktatásának külföldi működésének 401-ik évfordulója alkalmából az ispotályi templomban márc. hó 9-én, délután öt órakor kegyeletes emlékünnepélyt tart.

Az ünnepély sorrendje:
1. Kezdő-ének: 90. zsoltár 1. verse.
2. Fő-ének: 33. zsoltár 1. és 2. v.
3. Bibliát olvas és imádkozik: Kolozsvári Kiss László, Árpád-téri ref. lelkész.
4. Árokháti Béla: Ima. Előadja a Református Tanítók Vegveskara, Bodnár Lajos zenetanár, karnagy vezetésével.
5. Prédikál és Uri imát mond: Dr. Kállay Kálmán, egyetemi theol. tanár.
6. Gabriel Ch. H.: A mennyben ott honom... Éneklé Nagy András, ref. organista-kantor.
7. Molnár Ferenc, ispotályi felügyelő lelkész megemlékezik az Ispotály alapítójáról és minden időbeli kegyes jölteveiről.
8. Lányi Ernő: Hálaének. Előadja a Református Tanítók Vegveskara, — Bodnár Lajos zenetanár, karnagy vezetésével.
9. Imádkozik: Baja Mihály, Kossuth uccai lelkész.
10. Záróének: 105. zsoltár 1, 2 és 3. verse.

Vidéki útra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet sőt. Csapó u. 10. szám Telefon 320.

A zsidó realgimnázium műsoros táncestélye. Március hó 15-én, szombaton este az Arany Bika nagytermében tartja műsoros táncmulatságát, a zsidó realgimnázium. A műsoros estélyre, mely a szezon egyik legsikerültebb mulatságának ígérkezik, már is lázasan készülődik a debreceni zsidó fiatalok. Meghívók a napokban mennek szíjjel.

MÁV. FILHARMONIKUSOK HANGVERSENYE. MÁRCIUS 9-ÉN, MAGYAR-EST. ÉNEKEL SZABÓ LUIZA.

SPORTHIREK

A Ferencváros nagy győzelme a Bástya felett

Ferencváros—Bástya 4:0
félidő 2:0.

Budapest, márc. 6. Üllői-uti pálya. 8 ezer néző. — Bíró: Csárdás Gusztáv. — Góllövők: Takács II a 28-ik percben, Takács II a 40-dik percében; a második félidőben Toldi a 10-ik percében, Takács II a 35-ik percében. Mindkét csapat a jelzett összeállításban játszott. A mérkőzésen a Ferencváros

volt fölényben és végig kezében tartotta a mérkőzést. Takács II sérülten játszott, de még így is a csapat legjobb embere volt. — A Bástya védelme bizonytalanul működött.

A Ferencváros győzelme, illetőleg a Bástya veresége folytán a Boeckay megszilárdította negyedik helyét, míg az első helyezéért még erősebb harc lesz Újpest és a Ferencváros között.

Kitűnő íreningen készült tegnap a Bocskay a vasárnapi mérkőzésre

A Bocskay csapata tegnap Káldy Zsigmond clubigazgató vezetése alatt nagyszabású tréningen készült a vasárnapi nagyjelentőségű Budai „11” elleni mérkőzésre. A tréningen a Budapesti tréningező Sággy és Budai kivételével valamennyi játékos megjelent és így a debreceni játékosokból összeállított komplett csapat készülhetett a vasárnapi mérkőzésre. A tréningen először kondíció-munkát végeztek a fiúk, majd kétkapus játék következett. A csapat valamennyi tagja fitt kondícióban van és így számítani lehet rá, hogy az egyre jobban formába lendülő együttes vasárnap is folytathatja diadalai sorozatát, ha csak különös balszerenese ellen nem kell küzdeniük.

A mérkőzés vezetésére a Bíró Testület Klug Frigyes delegálta, aki egyike a bírói kar legképzettebb tagjainak, bár a Bocskaynak eddig nem sok szerencséje volt a Klug által vezetett mérkőzéseken. Reméljük azonban, hogy amint a kispesti fátum megtört, úgy vasárnap Klug bírászkodása sem fog hátrányt jelenteni a Bocskaynak.

Talán felesleges rámutatni arra, hogy a pályaválasztó jog megvásárlása, amire a vidéken alig volt példa, tetemes áldozatába került a Bocskaynak s épen ezért kénytelen az egyesület, ha kis mértékben is, de felemelni a mérkőzés helyárait. Volt azonban gondja a Bocskaynak arra, hogy ne sujtja ezzei az emeléssel a Bocskay meccsek állandó látogatóit, tagoknak és nemtagoknak egyformán biztosította azt a kedvezményt, hogy szombat estig a mérkőzés meglátogatására jogosító jegyeket. Nem sujt tehát senkit sem a helyáremelés, aki szombat estig 8 óráig megváltja a jegyét, mindenki felemelt helyárat fizet azonban, aki vasárnap váltja meg a jegyét, akár az elővételi helyeken akár pedig a pályán váltja meg a jegyét. Kivételesen a Bocskay Futball Club tagjai nem fizetnek drágább helyárat, akár a pályán váltják meg jegyeiket, akár pedig vasárnap délelőtt.

A mérkőzés helyértáblázata a következő:

Tagsági jegyek: Páholylés 3, korzó ülés 2, tribünülés 1.50 pengő, állóhely 80 fillér.

Elővételen nemtagok számára szombat estig: Páholylés 4 pengő, korzó ülés 3 pengő, tribünülés 2.50, hölgyjegy 1.50, egyetemi kedvezmény 1.50, állóhely 1.20 pengő, gyermekjegy 60 fillér.

Emelt helyárat a vasárnapi elővételen és a pálya pénztáránál: Páholylés 5, korzóülés 3.50, tribünülés 3.30, hölgyjegy 1.80, egyetemi kedvezmény 2, állóhely 1.50 pengő, gyermekjegy 80 fillér.

Amint látható, eléggé indokolt a jegyeknek elővételen szombat estig megvásárlása. A páholylésnél egy pengő, a korzóülésnél 50 fillér, a tribünülés-

nél 80 fillér, a hölgyjegynél 30 fillér, az egyetemi jegynél 50 fillér, az állóhelynél 50 fillér és a gyermekjegynél 20 fillér kedvezményt kap az, aki szombat estig megváltja a jegyét a Bocskay — Budai 11 mérkőzésre.

SPORTMATINÉRA KÉSZÜL A DTE.

A DTE elnöksége felkéri azokat a sportembereket, akik a téli tréningeken résztvettek, hogy pénteken este fél 7 órakor teljes számban jelenjenek meg a tornacsarnokban, ahol Schmidt Gyula testnevelési tanár kifogja jelölni az április 6-iki sportmatiné résztvevőit. Feltétlenül megjelenést kér az elnökség.

Vasárnap folytatódna a birkozó csapatbajnokságok

Keletmagyarország birkozó csapatbajnokságainak elődöntő mérkőzéseit vasárnap délután 4 órai kezdettel folytatják a DTE tornacsarnokában, amely alkalommal a résztvevő összes egyesületek indulnak s a mérkőzések már a végső eredményre is hatással lesznek, így minden egyesület a legkomolyabban veszi ezen elődöntőket és annak sikere érdekében mindent megtesz. Az egyesületek ezeken a versenyeken legjobb csapataikat indítják, hogy ezáltal is biztosítsák maguknak a büszke csapatbajnoki címet. Igen élvezetes küzdelmeket fognak nyújtani a vidéki egyesületekkel való meuetek, amennyiben a vidék is nagyon ambicionálja magának a respektábilis eredményt, így a helyi egyesületek is igen komolyan veszik a versenyt, mert a hegemoniát nem engedik Debrecenből.

A rendezőség igen helyes érzékkel igen minimális helyárat állapított meg, hogy ezáltal is biztosítsa mindenkinek lehetővé tegye ezen szép és izgalmas versenyeknek meglátogatását.

Bírókűldés.

A vasárnapi mérkőzések vezetésére a bírókűldő bizottság a következő bírókat küldte ki. Debrecenben DEAC—DVSC vasutas pálya, bíró: Szabó K., DKASE—DMTE, nagyerdei pálya, bíró: Ráduly. Nyíregyháza: NyÖTSE—NyTVE, bíró: Földes. Kiszvárd KSE—DTE, bíró: Schön. H. osztály. Püspökladány, Patkógyár—P. Máv. b.: Schneitzner, Nyíregyháza NyMTK—NyKISE, barátságos bíró: Mogyoróssy, NyÖTSE—ifj. NyTVE ifj. bíró: Nácsik. (Kovács István emlékszerleg-mérkőzés).

A Bocskay mai tréningje a szokott keretek között folyt le. A DVSC ovló tréningpartnere s ezt 6:1 arányban győzte le a Bocskay Semler 3. Mertin, Teleki, Vince egy-egy gólt lőtt. A Budai 11. ellen a rendes csapat áll fel. Bíró: Klug Frigyes lesz.

MEGHÍVÓ.

A Debreceni Munkás Testező Egyesület birkozó szakosztálya ma este 7 órakor a Munkás-Otthonban szakosztályi ülést tart, amelyre a tárgysorozat fontosságánál fogva feltétlenül és pontos megjelenést kér a vezetőség.

A DTE

labdarugó szakosztálya f. hó 7-én, pénteken este 8 órakor a Royal éttermében ülést tart. A vasárnapi KSE mérkőzésre való tekintettel feltétlenül megjelenést kér az elnökség. — Délután a rendes időben nagy tréning.

DTE II.—Székygári SC

barátságos futballmérkőzés lesz vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a nagyerdei sporttelepen a DKASE—DMTE bajnoki mérkőzés előtt.

FELHÍVÁS.

Felkérem a Patkógyári Torna Egyesület összes játékosait, hogy ma, péntek este 6 órakor Piac ucca 42. szám alatt (Pannónia épület) hátul az udvarban szakosztályi ülést tartunk. Tárgy: Püspökladányi bajnoki mérkőzés. Pontos megjelenést kérünk. Intézkedés.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Terménytőzsde

A terménytőzsde is a legutóbbi nagy áresés hatása alatt áll. Az elnökség számos tanujelét adta annak, hogy a legnagyobb elszántsággal eleget tesz annak a felső helyről megnyilvánult óhajnak, hogy a terménytőzsde nagy árkilengéseit lehetetlenné kell tenni. A tőzsde elnöksége holnap, pénteken délután anketét hívott egybe, amelyen a gabonátőzsde tanácsosai fognak részt venni.

Nagy Andor elnökhelyettes pedig, mint a Gabonabizományosok Egyesületének elnöke, szombatra hívott össze taggyűlést a szükséges teendőkről megbeszélésére. Egyebekben Végh Károly elnök és Frey Kálmán alelnök ma délelőtt személyesen jelentek meg a terménytőzsde csarnokában az üzletkötések tanulmányozására.

A tőzsde közönsége maga nem sokat vár a tervbe vett intézkedésektől és kizárólag az üzleti élet biztonságát tartja rendszabályozhatónak és kívánatosnak. A terménytőzsde tagjai szerint a fontos az, hogy az adás-vétel ne járjon azonnal a kockázattal, hogy az üzletfel a vételárat esetleg megtarthassa.

A külföldi tőzsdékről nem érkezett ösztönző jelentés, sőt Liverpoolban megnyitáskor háromnyolcad pennys árhanyatlást jelentettek, amelyet később újból egyenylőcad pennys esés követte. Mégis az irányzat jól tartott, sőt a nyitáskor jelentkező 15—20 filléres árvesztés az a búzánál zárlatig 3—6 fillérré zsugorodott.

A rozs irányzata lényegesen javult. Márciusra 20.00, májusra 14, októberre 31 filléres nyereséggel zárult. A tengeri irányzata mindvégig gyenge volt, bár a zárlati árfolyam 15—20 filléres megtakarítást jelent a legmélyebb árfolyamhoz képest. Így is márciusra 19, májusra 17 fillérről esett vissza a belöldi tengeri ára. A tranzító tengeri 22 fillérről olcsóbbodott.

A közpénzürrapicaon ugyancsak barátságos volt a hangulat és az irányzat javult, úgyhogy a buza 10—15 fillérral magasabb áron cserélt gazdát, mint tegnap. Ennek megfelelően az árjegyzőbizottság a buza felső határát 10 fillérral felemelte. A raktárkészletek iránt élénk kereslet mutatkozik. Ennek ellenére csak 40 vagon cserélt gazdát. A rozshang jelenléte volt az üzlet, az irányzat azonban szilárd. Ára 25 fillérről emelkedett.

A takarmánypiacon az árpa csendes és üzletlenség, zab iránt jobb érdeklődés mutatkozik, üzlet azonban nem fejlődött. A tengeri ára 19—15 fillérről emelkedett. Eladtak 13 és 13 vagon tengerit. A korpa újabb 10 fillér vesztéséget szenvedett. A magpiac üzletlenség, a lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 19.75—19.90 (—), májusra 20.65—20.83 (20.79), októberre 20.57—20.75 (20.72), magyar rozs márciusra 11.05—11.20 (11.20), májusra 11.70—12.00 (11.91), októberre 13.10—13.32 (13.31) tengeri május-

ra 12.15—12.33 (12.20), júliusra 12.51—12.65 (12.63), tranzító tengeri májusra 11.28—11.35 (11.32).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 23.50—24.10, 78 kg 23.95—24.35, 79 kg 24.21—24.70, 80 kg 24.40—24.80, felső tiszai 77 kg 21.50—21.85, 78 kg 21.70—22.05, 79 kg 21.90—22.30, 80 kg 22.06—22.40, fejmegyei 77 kg 20.31—20.70, 78 kg 20.60—20.90, 79 kg 20.90—21.15, 80 kg 20.95—21.30, dunántúli 77 kg 20.25—20.70, 78 kg 20.56—20.90, 79 kg 20.80—21.15, 80 kg 20.85—21.30 pestmegyei 77 kg 20.50—20.85, 78 kg 20.75—21.05, 79 kg 20.50—21.30, 80 kg 21.10—21.45, békési 77 kg 20.50—20.90, 78 kg 20.75—21.10, 79 kg 21.00—21.35, 80 kg 21.10—21.50.

Pestvidéki rozs 11.40—11.50, egyéb rozs 11.40—11.50, takarmányárpa I 15.00—15.50, takarmányárpa II 14.00—14.50, felsőmagyarországi sörárpa 16.75—19.00, köles 9.50—11.00, tiszai tengeri 12.15—12.30, egyéb tengeri 12.30—12.50, zab I. 13.25—13.75, zab II. 12.25—12.80, korpa 8.40—8.60, lucernamag 125—145, lóheremag, aran kás 80—95.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

Angol font (1 font) 27.70—27.85, Belga frank (100 frank) 79.40—79.80, Cseh korona (100 kor.) 16.87—16.97, Dán korona (100 kor.) 152.65—153.25, Dinár (100 dinár) 9.95—10.03, Dollár (100 dollár) 569.10—571.10, Francia frank (100 frank) 22.40—22.70, Hollandi forint (100 frt) 228.90—229.90, Lengyel zloty (100 zloty) 63.95—64.25, Lei (100 lei) 3.37—3.41, Léva (100 leva) 4.11—4.17, Lira (100 lira) 29.95—30.25, Német márka (100 márka) 136.30—136.90, Norvég korona (100 korona) 152.60—153.30, Osztrák schilling (10 schilling) 80.40—80.80, Spanyol pezeta (100 pezeta) 65.65—68.65, Svájci frank (100 frank) 110.30—110.70, Svéd korona (100 kor.) 153.10—153.70.

Zongoratulajdonosok figyelmébe.

HERMEL JÓZSEF

zongora specialista, az Operaház művészeinek hangolója, hangolást és javítást vállal. PIACU 6 sz.

China washor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál különösen bevált házi szer.

Félliteres üve 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban,

Színház mellett.

Gráf Zeppelin Debrecen felett.

Mint a fővárosi lapokból olvastuk, a nyár folyamán a világhírű Zeppelin-légihajó meglátogatja Magyarországot; azt hisszük, hogy a Nagyhortobágy pusztát és Debrecenét sem fogja elkerülni. Felhívjuk tehát a nagyérdemű közönség figyelmét arra, hogy aki ezt a látványosságot közelebbről meg akarja tekinteni, az jöjjön az Ingóságközpontba, mert a legjobb prizmas latesővek a legolcsóbban, féláron, sőt féláron alul szerezhetők be az Ingóságközpontban. Raktáron vannak még nagyon szép hálósobák, kijátszott mester-hegedűk, valódi Schunda-cimbalmok, ebédleaszatlok, nagyon szép antik órák, antik poharak, antik butorok, mosó- és mangorló gépek, susztereknek és szabóknak való varrógépek, székek, hintaszékek, mindenféle magános butorok, kandelláberkek, lámpák, képek, tükrök és minden elképzelhető ingóságok.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közli az érdekeltekkel, hogy az 1929. évi bejelentett művelési ágváltozások feletti helyszínelési eljárás eredményét magában foglaló adótárgy változási jegyzékek folyó év március hó 7-től kezdődően 15 napig tartó közszemlére lesznek kitéve a városi adóhivatal 2-es számú szobájában, ahol is azt érdekeltek megtekinthetik s a közszemle lejárta napját követő 15 nap alatt az osztályba sorozás ellen frásban felszólalhatnak.

Városi adóhivatal.

4021—1929. gh. szám.

HIRDETMÉNY.

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem 6 darab kiseljeztett, de még használható varrógépet folyó év március hó 8-án délelőtt 10 órakor a klinikai telepen (Főzőkonyha épülete mellett) nyilvános árverésen egyenként a legelőbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés és azonnali elszállítás kötelezettsége mellett elad.

Debrecen, 1930 március hó 5-én.

Dr. Bologh Gyula sk.

egyetemi gazdasági hiv. igazgató.

3 pontban...

megmagyarázzuk, hogy miért kell Önnek

Fülöp Miklós

bádogos- és vízvezeték-szerelő mestert. Debrecen, Csapó-u. 3. (telefon 9—17 sz.) felkeresni:

1. mert fürdőszoba, központi fűtés, vízvezetési munkáknál kifogástalan és szakszerű munkát kap.
2. épület bádogos munkáknál jutányos árakat élvez.
3. költségvetés díjtalan.

Ól mot

bármily mennyiségben vesz.

Lapunk kiadóhivatala.

3.140—1930.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A debreceni m. kir. állami gyermekmenhely Igazgatósága a gyermekmenhely épületei belső helyiségeinek szobafestő-mázoló, valamint butormázolási munkálataira 1930. évi március hó 19-én délelőtt 12 órakor a gondnoki hivatalban nyilvános versenytárgyalást tart.

A versenytárgyaláshoz szükséges előmérleti költségvetés és ajánlati lap a gondnoki hivatalban délelőtt 8—14 óráig szerezhetők be. Debrecen, 1930 március hó 4.

Gyermekmenhely igazgatósága.

A debreceni kir. járásbírósgától.

Pk. II. 39946—1929.

HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbírósg közölni teszi, hogy Szilágyi Jánosné Lukács Juliánna Hajduböszörmény 61. sz. lakás részéről a 28000—1919. I. M. rendelet alapján előterjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt Szilágyi János, aki született 1875. évi február hó 15-én Nádudvar községben, ref. vallásu, kinek apja Szilágyi János, anyja Rimóczi Zsuzsánna, nős Lukács Juliánnával, gyermek nincs, vagyontalan dohánygyári munkás foglalkozásu, debreceni Kurucz u. 18. sz. lakost, ki 1914 augusztus 1-én vonult be a debreceni 3. sz. honvédelmi gyalogezredbe, rangfokozata népf. tizedes, utolsó tábori posta száma 6, állítólag 1914 december 9-én Valjavanál a szerb harctéren nyoma veszett, holtjának nyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul rendelkezést kérelmekre vagyontalansága okából mellőzi.

Felhívja a bíróság az eltűnt és mindazokat, akik az eltűnt életbenlétéről, tartózkodási helyéről, halálának vagy eltűnésének körülményeiről, így különösen arról lenne tudomásu, hogy az eltűnt a fentebb jelzett időn túl még életben volt s ezt a hirdetménynek a bíróságnál történt kifüggesztésétől számított 60 nap alatt jelentse be a járásbírósgnál, mert ellenkező esetben a bíróság az egyébként kiderített tények alapján fog a holtjának nyilvánításában határozni.

Debrecen, 1929 november 4.

Dr. Demjanovics s. k. kir. jb. elnök.

A kiadmány hitelűl: Olvashatatlan aláírás kiadó.

KIADÓ VÁROSI LAKÁSOK.

Árverési hirdetés.

A Szent Anna uccai bérház III. emeletén a 2-ik számú (jelenleg Vágó Gyula bérletében álló) 4 szobás lakás, ugyanott a félemeleten (dr. Kovács Béla bérletében álló) egy irodahelyiség, — ugyanott a 6-ik számú (Brischa-féle) üzlethelyiség f. évi május hó 1-től, továbbá a Simonffy ucca 2. szám alatti 12-ik számú (vb. Stamberger Pál-féle) üzlethelyiség pedig f. évi április hó 1. napjától bérbeadó és pedig a lakás és irodahelyiség 1932. évi április hó 30-ig, az üzlethelyiségek pedig 1933 április hó 30-ig.

A bérbeadás tárgyában nyilvános szóbeli árverést tartunk f. évi március hó 11-én d. e. 9 órakor a városháza tanácsstermben.

A kikiáltási árat is feltüntetendő részletes árverési feltételeket naponta 12—2-ig a városháza I. emelet 35. szám alatti hivatalos helyiségben lehet megtekinteni.

Debrecen, 1930. évi március hó 4.

Dr. Vásáry István s. k. polgármester.

HOTEL AUGUSZI

Abbazia.

Központi fekvés. Kurpark. Strandfürdő. Hajóállomás tőszomszédságában. 00 Magyar konyha, magyar vendéglős.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes beküldése mellett közölthetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető.

Levelezés

Ki volna olyan jószívű, kinek tehetsége van hozzá, hogy egy egyedül álló magános nőt kíségetene, kölesön képpen, 100 pengővel, vagy három hónapra, Pénz biztosítva. „Sors-üldözött” jeligére a kiadóba. x

„Esti szórakozás” jeligére. 9-én, vasárnap a megjelölt helyen leszünk. 585

Betöltendő állás férfiak részére

Kifutót főlvesz Harsányi, Eötvös ucca 11. 600

Cipészegéd jó női munkás, bőr- és fasarkos munkára felvétetik. Grünwald, Sasucca 4. 589

Kocsis szikvizgyárba, pénzt kezel, irni tudjon. Jelentkezzen Hatvan u. 22. 590

Jó családból kifutót azonnalra felvesz Danczinger, Szabó Kálmán u. 8. 586

Kifutót, főlveszek, Harsányi, — Eötvös ucca 11. 531

Kocsis, szikvizgyárba, ki jól számol, jó írása van, felvétetik, Hatvan u. 22. szám. 511

Tanulót, főszerüzletembe ellátással, vagy fizetéssel, felveszek, Vadászy, Mezsena ucca 1. 523

Betöltendő állás nők részére

Újves jó családból való kézi leányokat felveszek — Bárdos Bijou divatszalon, Kálvin-tér 2. 471

Önálló segédleányokat és tanulókat felvesz Szoboszlav női divatszalon Szent Anna ucca 10 második emelet 2. 617

Kiszolgálóleány kellő gyakorlatlaltal, — vagy fiatal kiszolgáló segéd, hentes üzletbe, 15-re kerestetik, Huszvádi ucca 23. 616

Vasalóleány, felsőruhához felvétetik Simonffy ucca 53. 612

Fűszerüzletbe, készpénz óvadékkal, ügyes nő, percentre felvétetik. Cím a kiadóban. 601

Bútorok

Bútorok keményfa, konyhaberendezés, festett bútorok olcsón kaphatók. Ajtó és ablak készítését vállalom. Bodnár, Miklós 18. 405

Eladó bútor. Egy világos topolya teleháló vagy egy sötét használt keményfa-háló. Ért. Petőfi tér 6. Ecsédi hentesnél. 241—9

Nagyon olcsón, egy keményfa háló és egy villanymotor eladó. Árpádtér 47. 451

Oktatás

Soffőrvizsgára szakszerűen, műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely, 20 év óta fennálló soffőrkiskolája készíti elő. Erzsébet u. 20 sz. 3a-31

Gép- és gyorsírást tanítok, Darabos ucca 1. szám, első emelet. 1886

Gorsírási és gépirási szaktanfolyam. Érdeklődjék Debreceni Első Takarékpénztár III. 10a-31

Hangszerek

Zongora, újonnan kijavítva s húrvonva, eladó, Csapó u. 41 szám. ügyvédi iroda 599

Eladó 1 hangverseny Schunda cimbalom, vagy rádióval elesterlem. Megtudható egyetemi főkapusnál. 575

Zongora, jóhangú, bécsi gyártmány bérbeadó. Demke, Napközi Otthon. 572

Ajánlat

Pászka, egész, vagy Darabos, frissen kapható. Darabos kg-ja 60 fillér. — Páskagyár, Reáliskola ucca. 2000-a—13

MAGVAK,

takarmányrépa, cukorrépa, lucerna, lóhere, búkköny, köles, lenese stb. vetőmagvak előnyös árban beszerezhetőek Deutsch Albert és Fia kereskedésében. — Pine és Hatvan u. sasarak. 28-a—5

BOCSKAIKERTI

Tojástermelő és értékesítő Szövetkezet, keltetésre ajánl magas tojáshozamú tojóktól származó fajtasokat. Legjobb 50 fillér, vörösi izlandi 60 fillér. Garantiált, — fehérhasmenésmentes. Rendelés leadható a Vásárpénztár pénztárnál. Tel.: 608. 16a-18

Patkányt, egeret, poloshát, svábbogarat, azonnal kiterelhet. Biztosíthatásu, speciális trószterrel. Egyetlen kísértet meggyözi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern tesztüzletben. Piac ucca 10: (Bikával szemben).

Ablakok jobbminőségűek és egyszerűbbek, továbbá hármas, ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán telepen, Nagyvásrad uó 14. Miklós ucca végén. 5a—31

Szerszámfa. akác, 1 éves vágás, eladó. Domokos Lajos u. 6. sz. 5

Szemétfuvarozást jutányosan vállal naponként is az Első Debreceni Szemétfuvarozási Vállalat. Tel. 318. 17a—21

Kocákat rüheltetése elfogadók. Biró u. 10. Vagongyár végén. 159

Takarékossági könyvecskével, készpénzrean vásárolható legjobb ékszer, ponttos órát Engel ékszerésznél. Piac ucca 52. megyeháza mellett. 12a—14

Talpalás kruponból 3 P. Cipők átfestése minden színre. Kovácsnál, Verbőczy u. 2. 396

Bútor. tisztítást vállalok. — Nagy Mihály asztalos Piac 44. 49

Hölgyfodrászat.
budapesti munkaerővel, ondulálás 80 fill., manicűr 30 fillér, nőhajvágás 50 fillér Börr Csapó ucca 65.

Homok,
építkezéshez, vagy töltsésk, minden mennyiségben, olcsón kapható, Halász vendéglőben, Margit-fürdő sarkon. 449

Atadó
a város egyik legforgalmasabb helyén üzemből levő finom fűherre berendezett pékség. Cím a kiadóban. 453

Cipők talpalása
3 P. Mértékű cipők, fejlesek olcsón. Csapó ucca 62.

Óra-, ekszer
javítások olcsón, jótállással óraüzem Aranyat briliánsat magas árban vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. sz. alatt. 606

Gázkályhát
és gázkonyhát begyűjtani legbiztosabb a legjobb villamos szikragyűjtővel, kapható Juhász Gyula villamos cikkek szaküzletében, Debrecen, Varga ucca 1. szám. Telefon 12-72. 610

Kiegészít.
villanykörte ismét becserelelünk, bármilyen áramra való is! Juhász Gyula, Varga ucca 1. Telefon: 12-72. 611

Akkumulátorokat
lönkrement anód és fűtőtelepeket vesznek, ugyanolyan az összes akkumulátor típusok szakszerű és olcsó javítása, Tasnádi, rádiólaboratórium, Piac ucca 21 sz. Sesszina-ház 615

Nád
bármilyen mennyiségben kapható a Balogh és Vértessy léglagyárban. Telefon 318. 12-a-7

Tégla,
legjobb minőségben — bármilyen mennyiségben a legjutányosabb árba kapható a Balogh és Vértessy léglagyárban. Telefon 318. 11-a-7

Sírkövek
müköböl, minden műkő- és betonmunkák, te metói utánvések, aranyozások nagyon jutányosan készülnék. Eldám Richárd, Kuruc u. 28. műkőtelepén. Munkámért garantálók. 582

Oltott
pöszméte és gledicsia eladó. József kir. herceg u. 12. 579

Antikvár
könyveket legelőnyösebben elad, vesz, cserél a „Kultura” antikvárium, Szent Anna 3. 2-a-31

Olcsóbb
fetta kenyér. Félbarna 28, fehér 34 fillér házhoz küldve. Mindenféle fűszer legolcsóbban — Klórnál, Gázyvár u. 4. Telefon 630. 587

Tégla és cserép,
jó minőségű, jutányos árban beszerezhető az Alföldi Tégla- és Cserépgyárnál, Ujvárosi-úton. Városi eladási iroda: Salétrom u. 12. Telefon 6-74. 9a-5

Jóházi koszl,
1-2 úriember részére kihordásra is kapható, Darabos ucca 1. szám, első emelet. 1887

Építők
homok építkezéshez — vagy töltsésk minden mennyiségben olcsón kapható, Halász vendéglőben, Margit-fürdő sarkon. 450

Betétekre
magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít, házra, földekre, Gazdák Bankja, Kossuth ucca 608

Kereslet

Társat keres,
egy egyedül álló nő, kinek szaktudása és iparja van egy párszáz pengővel, hogy megkezdhesse működését. Pénz biztosítva. „Iparos” jellegre a kiadói hivatalba kérem. x

Ólomot,
bármilyen mennyiségben azonnal vesz, lapunk kiadói hivatala.

Veszek,
eladok, közvetítetek használt állapotban cséplőgarnitúrákat, traktorkat, autókat, elektromotorokat, malom, műhelyi téglagyári s mindenféle gazdasági gépeket, kis vasutj anyagot. Közvetítem malomok, téglagyárak, más üzemek eladását és kibérlését. Gépekben cserét, kereskedelmi és iparvállalatok közt társulást létrehozok. Erdős főmérnök. — Simonffy u. 32. Tel. 12-64. 572

Kiadó lakás
Püspöki palotába 5 szobás, teljesen modern lakás május 1-ére kiadó. — Tóth és Sebestény r.-t. Püspöki palota. 7a-17

Két szoba,
szoba, előszoba, konyha május 1-re kiadó. Eprekerti u. 7. 1836

Kiadó
2 szobás lakás egész udvarral 15-étől. Tócsokerti. Nemes u. 8. 535

Kiadó szoba,
Simonyi ut 5. sz. alatt kiadó egy csinosan bútorozott szoba, ugyanolyan egy takaréklámpa eladó. x

Kiadó
május 1-ére négyszobás új családi ház, nagy konyhakerítél a Tiszviselőtelep elején. Hunyadi u. 24. Telefon: 10-98. sz. 1833

Négyszobás lakás
május hó elsejére kiadó (Fő) Ferenc József ucca 4. 613

Kiadó
2 szoba, előszoba konyha május 1-ére. Hunyadi 22. 552

Egy szoba,
konyha, speiz kiadó — Faragó ucca 8. azonnal 604

Két szoba,
előszoba irodának, vagy garzonlakásnak kiadó. Piac ucca 63. 135a-8

Kiadó
azonnalra is kétszobás, konyhás, egy szoba, — konyhás lakás és egy üzlethelyiség. Hatvan u. 55. sz. 578

Két szoba,
előszoba, vízvezeték, konyhából álló udvari lakás, május hó elsejére kiadó, Kossuth ucca 30 szám alatt. T.

Két szoba,
fürdőszoba, garzonlakásnak, rendelőnek vagy irodának májusra kiadó. Rákóczi 4. 570

Modern
lakás kiadó azonnalra a nagyalomás közelében. Értekezni Vörösmarty u. 30. 573

Kiadó
felöltötteknek olcsón, világos, padlós nagy pinceszoba, konyha. Teleki u. 27. 584

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz március 15-ére. Korponai u. 9. 588

Egy szoba,
konyha, fűskamara kiadó. Domb u. 18. sz. 488

Bútorozott szoba

Bútorozott szoba,
szerény nő, vagy férfinak kiadó, Hatvan u. 36. szám, harmadik lakás. x

Kiadó
különbejárattal uccai bútorozott szoba, kapualatti bejárattal, férfi- vagy nőnek, Beresényi ucca 37. szám. 540

Bútorozott
uccai légfűtéses szoba, 2-3 személynek, vagy irodának kiadó, Bika bérház, első emelet, 6 ajtó. 598

Bútorozott
uccai szoba, kiadó, napfényes, csöndes lakás, Mester ucca 31. 602

Csinosan
bútorozott szoba, előszobával, különbejárattal, azonnal kiadó. — Csapó ucca 31. 663

Szépén bútorozott
két ablakos, ucai szoba előszobával, kapualatti különbejárattal, esetleg teljes ellátással is azonnal kiadó, Simonffy u. 39. szám. Ir

Kiadó
egy különbejárattal, csinosan bútorozott szoba egy-két személynek. — Kossuth u. 26. Baloldal. 592

Központban
tisza kis szoba kiadó. Kálvin tér 13., III. 2. ajtó. 594

Különbejárattal
csinosan bútorozott udvari szoba márc. 15-ére kiadó Verböczy u. 14. földszint. 510

Egy
különbejárattal szép bútorozott szoba kiadó. Kálvin tér 5. 539

Különbejárattal
udvarj bútorozott szoba 1-2 személynek kiadó. Miklós u. 26. 370

Főpostával
szemben elegáns berendezett főúccára nyíló nappali és hálószoba egy vagy két úrnak — azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 538

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség,
12 méter hosszú, 10 m. széles, Fő ucca 4. szám alatt, május hó 1-re kiadó. 614

Kiadó
üzlethelyiség. Értekezni Frank József és Testvére cégnél. Piac u. 46. 597

Piac ucca
legszebb helyén nagy üzlethelyiség, portálos, 300 P havi bérért kiadó. Cím: Piac ucca 56. Bútorüzlet. 594

Hatvan u. 71.
szám alatt hentesüzlet kiadó. Értekezni a háztulajdonosnál. 593

Üzlethelyiség
étkezde helyisége. Csapó u. 41. alatt kiadó. Értekezni Szt. Anna ucca 7. 576

Üzlethelyiség
Csapó ucca 18. szám alatt kiadó. Értekezni lehet Nemcs. cipőüzletben. 500

Kiadó
nagy üzlethelyiség, bármilyen célra alkalmas, Hunyadi ucca 22. 140

Fűszerüzlet
italméréssel átadó. — Cím a kiadóban. 531

Piac ucca
legszebb helyén nagy üzlethelyiség, portálos, 300 P havi bérért kiadó. Cím: Piac ucca 56. Bútorüzlet. 544

Eladó ingóság

Eladó
fűszerüzlet berendezés. Virág u. 29. sz. 527

Ocska
ablakok, fürdőkád eladó. Attila tér 7. sz. 527

Modern
finom ebédlő, velencei csillár, Bösendorfer — zongora eladó. Cím a kiadóban. 596

Eladó
száraz törött kifli. — Bethlen u. 12. szám. 581

Cserépkályha,
alig használt, víztartály ezer literes, vaskályha, berakós konyha, kerít fetelek, utazó koffer, Wertheim vaskazetta, képek eladók. Poroszlav ut ötvenhárom 591

Négylámpás
rádió accumulatorttal, anódpótlóval, hangszóróval jutányosan eladó. Wagner, Egyetemi építkezés. 580

Eladó
egy alighasznált Singer varrógép, Simonffy u. 33. szám. 555

Írógép,
faragott lábú asztal, s konyha asztal, eladó, Maróthy György ucca 24. szám. 562

Tengeri dardó,
keveset használt, eladó. Értekezni lehet Egymalom ucca 8. x

Egy
jókarban levő Amerikáner kocsí egy vagy két lóra, szerszámmal olcsón eladó. Mikepércsen, ig. tanítónál. 530

Cserépkályha,
fehér, alig használt vaskályha, berakós konyha nagy sütővel, kertifetelek, képek eladók. — Poroszlav-ut 58. 16

Eladó ház

Családiház,
olcsón, eladó, Homok ucca 53. szám. 5-a-28

Eladó
egy szoba, konyha, s kamarából álló, Kölecséri ucca 19. számú ház. Értekezni lehet a Tiszán túli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth u. 8. szám. 8-a-9

Eladó
négyszobás új családi ház, 350 négyszögöl telekkel. — Tiszviselőtelep elején, Hunyadi ucca 24. szám. Telef. 10-98. 1834

Homokkert
Türr István ucca 8. sz. ház eladó. 380

Eladó
egy új ház a Bihari-telepen, 30 évre adómentes, két szoba, nyitott verandával, mellék helyiségekkel, betonkúttal. Értekezni lehet a Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 607

Eladó
részfűtőrendszerre is, Sestakert, Andrassy ucca 21. szám alatt egy holdas házastelek, két szoba, konyha, kamara és nyitott verandás lakással, lugasos szőlő, gyümölcsfák és szivattyús kúttal. Értekezni lehet a Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 609

Baross u. 30.
ház 3 és 2 szobás beköltözhető lakásokkal, két magtárral, kocsiszinnel, istállókkel eladó. Értekezni lehet — Attila tér 7. 525

Eladó föld

Házhelynek,
Sestakert, Andrassy úton, kedvező fizetési feltételek, mellett eladók, Hatvan ucca 27. szám alatt 24-a-9

Villatelek,
Poroszlav úton, 4.500 pengőért eladó, Szent Anna ucca 10. második emelet. 2. ajtó. 618

Házhelynek
való telek, gyümölcsös eladó. Honvédtemető ucca 31. szám. m

Eladó állatok

Dobermann
sárga, három darab eladó. Cím: Orosz. Hajdusámsoni tanyák. 517

Ingatlanforgalmi irodák hirdetései

BALÁZS ANDOR
OFB. ingatlaniroda, Debrecen, Piac ucca 89. szám, hirdetései:

Eladó házak:
Árpádtér mellett vendéglős ház, jogfolytonossággal.

Apaffy utcában nagy bérjövdelemmel. Burgondián úri családlház.

Sarok uccán csinos ház kisebbért elcserelehető.

Nyilastelepen szép ház, nagy telekkel. Poroszlav úton szőlő, egyszerű épülettel.

Budán, emeletes úri villa, háromszobás lakással, díszkerttel, esetleg debreceni házzal elcserelehető.

Budai Ézsaiás uccában háromszáz négyszögöl telek, épületekkel, belteleki házzal elcserelehető.

Eladó birtokok:

Biharban 48 és 30 h., Karcagon 30 hold. Nyirábrányban 506 hold.

Bánkon 136 hold. minden gazdasági épületekkel felszerelve.

Keresek

vételre és haszonbérletre földbirtokokat.

A TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Ingatlanforgalmi osztálya hirdetései:

ELADÓ FÖLDEK:
Szepesen 21 hold, Bánkon 20 hold, Bellegelön 8 hold. Négyszáz holdas birtok eladó, hétszobás lakással és gazdasági épületekkel.

ELADÓ HÁZAK:

Csokonai uccán, Borz uccán. Maróthy György uccán.

Batthányi uccán. Családi ház Hajdusozsolón.

11 járatu malom, nagyobb vidéki városban

HASZONBÉRLET

Debrecenben. Gyártelep, 3000 négy szögöl kiterjedésű telekkel, Debrecenben.

Keresünk megvételre 80-100 kat. hold területű földbirtokot, lehetőleg, Szabolcs, — Szatmár megyében. Felvilágosítás nyerhető

TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNél

(Royal-épület). Hunyadi u. 2. Telefon: 17 49 szám